

Arbetet går vidare. Nya personregister håller på att tas fram. En fortsättning på Dals Eds första kyrkbok och nu även grannsocknen Töftedals är på gång. För Töftedal gör vi make/makaregister, gårdsregister och totalregister som kombinerade register med uppgifter från både födelse-, vigsel- och dödlängderna i dess första kyrkbok 1706-67 i samma register, i stället för att göra separata register för varje längdtyp. Några ytterligare uppgifter om mormonernas personregister på fiche har vi inte fått från Utah. Däremot har vi fått en beskrivning till ett amerikanskt program för att hålla reda på den egna släkten med hjälp av hemdator, som vi nu håller på att utvärdera. Ett arbete håller nu på att komma igång här i Linköping för att se vad som går att göra för att hålla reda på den egna släkten med hjälp av en ABC 80 med skiva. Inmatning av uppgifter - lagring - sökning/sortering - utskrifter/an- och släkttavlor. De som har synpunkter på arbetet är välkomna.

En skriftserie har startats. Karl Johan Roslund inleder och berättar om sin släktforskning och hur han fogat in datorn som ett hjälpmedel. Han använder en med skivor utbyggd ABC 80 och i huvudsak standardprogram.

Fiche med kyrkboksmaterial kan nu köpas från Statistiska Centralbyrån och landsarkivet i Lund till låga priser. Landsarkiven i övrigt har fått ganska många fiche i en försöksverksamhet, men har ännu inte överallt hunnit ordna in fichen i sin verksamhet. Frågan om läsapparat för den enskilde släktforskaren är ännu ej klar.

Kärvare tider stundar för släktforskningen när pengarna sinar för stat och kommun. Detta tas upp mot bakgrund av vad som förevar på en planeringsdag för chefer i Linköpings kommun i höstas. Det bör föranleda oss att då tillfälle bjuds tala om vad släktforskning är och vad den betyder i samhället bå-

de som en stimulerande fritidssysselsättning för den enskilde och som ett hjälpmedel i medicinsk och historisk forskning för att om möjligt påverka politiker och andra men också att fundera igenom den situation som uppstår om samhället allvarligt försämrar sin service för oss på bibliotek och landsarkiv.

Detta nummer inleds med en allmän artikel där Göran Sundholm berättar om sin släktforskning. Jag hittade den i Släkt och Bygd och skrev och frågade om jag fick ta in den. Personregister till kyrkböcker, an- och släkttavleframtagnings, personnamn, fiche, emigrantregister, släktforskarförteckning, datorer och släktforskning i England är huvudrubriker med datoranknytning. Andra mera allmänna huvudrubriker är kärvare tider, ny lokal arkivserie för släktforskare, aktiv släktförening i Finland, ungdomsverksamhet, pressgrannar, notiser mm.

Vi känner ett behov av att få bättre kontakt med medlemmarna. Skriv och berätta om Du skaffat någon dator och vad Du tänker göra med den, om Du har erfarenheter eller synpunkter med anknytning till föreningens verksamhet.

Vi har ännu inte lyckats få anslag från något håll. För att finansiera verksamheten får vi därför lita till medlemsavgifterna och vad vi kan sälja av framtagna fiche och skrifter. Töftedalsfichen blir klara inom kort och kommer att kunna köpas för 25 kr per styck (2 stycken) liksom de båda försöksfichen från Dals Eds födelsebok. Första skriften i vår skriftserie följer med gratis i första utgåvan av detta meddelande men kommer sedan att betinga ett pris av 25 kr.

SPÄNNANDE FRITIDSSYSSLA ATT SPÅRA SINA FÖRFÄDER

av Göran Sundholm.

"Vi säger om några människor att de är levande. Egentligen skulle vi säga det först när de är döda. Lever de kvar i vår fantasi? Överskrider de ännu den skiljemur döden dragit? Driver de ännu de hjul, varav vårt liv beror, antingen vi steglas på dem eller föres framåt av dem?"

Detta citat av professor Hans Ruin kan enligt Göran Sundholms mening åskådliggöra den pådrivande kraft som släktforskaren känner i sin strävan att framkalla en bild av föregående generationers liv och gärning.

Vallonforskningen väckte intresset.

Mitt intresse för släktforskning blev väckt när jag för snart tio år sedan gästade en släkting i Uppsala. Han var ivrig släktforskare och började snart berätta om sin hobby och visa sina antavlor. Och mitt intresse för saken blev inte mindre när han berättade att han härstammade från vallonerna - de till Sverige under 1600-talet "importerade" belgarna. De skulle ju som bekant sätta fart på den svenska smidesindustrin.

Det första jag gjorde när jag kom hem var att intervjua föräldrarna om vår släkt. För att få veta mer skrev jag till kyrkoherdeämbetet i vår hembygd, Österbotten i Finland, närmare bestämt Jakobstad, varifrån vi utvandrade 1950. Och nu hade jag tur. Via en präst fick jag kontakt redan från början med en av Österbottens kända släktforskare, f d kontorschefen G. Näse från Helsingfors. Han lärde mig det mesta om släktforskning och hjälpte mig att få kontakt med andra släktforskningsintresserade i Finland. Just kontakterna har senare visat sig vara "halva" släktforskningen. Utan dessa riskerar man nämligen lätt att utreda en släkt som andra redan forskat fram. Så småningom blev jag medlem i Jakobstads släktforskningsförening samt i Genealogiska Samfundet i Finland.

De källor, som står släktforskaren till buds, är som nämnts kyrkböckerna. De brukar som regel finnas för de senaste hundra åren på pastors-expeditionerna. Äldre är inlämnade

till landsarkivet. År 1686 utfärdades i kyrkolagen bestämmelsen att prästerna skulle föra kyrkobok i församlingen. Men i många socknar börjar inte kyrkoböckerna förrän långt senare. De äldre har blivit förstörda av olika anledningar, mest genom brand och krig. I sådana fall blir det betydligt svårare att forska. Då får man ta till mantalslängder, tiondelängder, jordeböcker och roteringslängder och komplettera det hela med domboksnotiser. Dessa handlingar finns bevarade på riksarkivet, landsarkiven och krigsarkivet. Där kan man beställa kopior av de handlingar man önskar.

Först kan det vara besvärligt för nybörjaren att läsa handlingarna. Men numera finns handböcker med stilprov att köpa i handeln. För övrigt tror jag att man aldrig blir riktigt säker på gammal skrift, eftersom skrivarna liksom i våra dagar hade olika handstilar. Man fogade gärna någon liten slinga till bokstaven eller någon annan personlig avvikelse. Det är just sådant som för oss släktforskare kan ställa till så mycket besvär.

Släkter kan spåras ända till Gustav Vasas dagar.

I princip är det möjligt att följa släkter så långt bakåt i tiden som det finns skriftliga källor. De flesta svenska släkter torde kunna följas till Gustav Vasas tid. Men det lär faktiskt gå att komma så långt bakåt att man kan påvisa 32 anor. Men den glädjen blir nog inte många förunnad. För att adelsmän förr i tiden skulle betraktas som riktigt ståndsmässiga skulle de kunna visa upp 16 anor. Sveriges talrika krig förr kan många gånger utgöra ett stort hinder för forskaren, speciellt stora ofreden 1700-1721, då många arkiv förstördes. Men klyftorna kan oftast överbryggas tack vare människornas processlystnad om sina arvsrättigheter. Dessa bevakade man nämligen noga även då, och därvid åberopades ofta släktskap med än den ene, än den andre. För en släktforskare kan det också vara av stort intresse att intervjua äldre släktmedlemmar. De brukar oftast kunna berätta en hel del om slakten. Det berättas bl a att min mormors far, när han flyttade hemifrån och skulle gifta sig, fick ge sig av barfota. Han ägde inte ett par skor, detta trots att fadern var storbonde. Men seden var sådan förr. Den äldste son-

en fick allt, de yngre barnen blev utan. Men med min mormors far gick det nu bra. Han blev timmerman i Helsingfors och kunde så småningom köpa sig ett eget hemman i hembygden.

"Stoftare" makabert yrke.

En annanmärkelig man var mormors morfar, som förutom att han var bonde hade det sällsynta yrket "stoftare". Under vintern begravde man inte sina döda, utan kistorna lagrades till våren när tjälén gick ur marken. Då grävdes en massgrav, i vilken kistornas innehåll tömdes. De som gjorde detta kallades för stoftare - som var och en förstår en ohygglig sysselsättning, vilken oftast utfördes under berusning. För mormors morfar slutade det med en tragedi. Han blev alkoholist och hemmanet gick för auktionsklubban.

När man forskar i bondesläkter, vilket jag för det mesta gör, måste man helst lära känna hela byn för att kunna placera husbönderna på de olika gårdsnumren och registrera ev flyttningar. Detta är nödvändigt, emedan de flesta hemman inte uppträder med namn i jordeboken förrän i slutet av 1600-talet. Dessförinnan står oftast bara mantalsets storlek och husbondens namn. Men just Österbotten är tacksamt att forska i. Jorden har där betytt allt, och släkterna har oftast innehaft sina gårdar i århundraden. Flyttade man så var det i regel till granngården som måg, sällan utsocknes. Detta gjorde att hela byar blev en enda stor släkt. Man brukar säga att i Österbotten är alla släktforskare släkt, en tes, som stämmer bra i verkligheten. För övrigt kan sägas att känslan för slakten och hembygden är otroligt stark i svenska Österbotten. Många gårdar har eget museum, de större släkterna har egna släktföreningar, och i många fall har man rest en minnessten över den första eller den mest bemärkta åbon.

Önskedrömmen för en del släktforskare är nog att träffa på en "finare släkt" bland sina anor, adlig eller kanske rentav kunglig. Oo! visst finns chansen, även om den torde vara liten för de flesta. Klassamhället var som bekant utpräglat förr i tiden. Man gifte sig inte gärna med någon ur en lägre klass än den man själv tillhörde. På ett undantag när har jag inte träffat på en enda ana i min egen släkt, som inte varit utgången av bönder. Denna enda ana är från min mormors sida. Hon härstammade

från slakten Fordell, vars äldsta medlem var riksdagsman Jöns Fordell, född i mitten av 1400-talet. Slakten hade sin storhetstid i Österbotten under 1500-talet, då de var fogdar och köpmän. En sidogren kom från Umeå, där anfadern, som levde i början av 1500-talet, hette Erik Ångerman, kallad Sursill. Ättlingar finns redovisade i den i Finland klassiska boken Genealogia Sursilliana.

Men det som intresserar mest är nog farslinjen. Man vill t e veta hur gammalt släktnamnet är. För min del kom jag snart fram till att det inte är så gammalt. Det var taget av farfar i början av 1900-talet. Tidigare hade min farslinje släktgårdens namn. Den heter Murmästar och ligger i skärgårdssocknen Larsmo utanför Jakobstad. Dit kom min farfars farfar som måg 1751 från grannsocknen Gamlakarleby, dit dennes farfars farfars far i sin tur kom som nybyggare 1605. Han hette Olof Hansson, men kallades för Hals Olle. Gården och slakten fick därför heta Haals och än idag finns Haals hemman i Karleby. Teorier finns om varifrån Haals Olle kom, men går tills vidare inte att bevisa.

Släktforskarna i Jakobstad publicerar flitigt sina alster. Man har sin egen tidning, Släkt och Bygd, men även ortstidningen används ofta. För min del har släktforskningen inte bara fört med sig intresse för namn och årtal, utan även hembygdsintresse, intresse för gamla allmogesaker och för släktporträtt. För den oinvigde kan släktforskning kanske te sig som ganska torr och tråkig med alla dess namn och årtal. Så är emellertid enligt min uppfattning ingalunda förhållandet. Släktforskning bjuder på både omväxling och spänning. Har man en gång börjat, ja då har man oftast en hobby för livet.

PERSONREGISTER TILL KYRKBÖCKER - LÅGESRAPPORT

Framtagningen av personregister till Dals Eds första kyrkbok 1706-53 fortsatte i höstas (oktober/november) med att Lars registrerade resten av födelselängden (1726-53) samt vigsel- och dödlängderna (1706-53). Första delen av födelselängden bearbetades redan för ett år sedan och resulter-

ade i vårt försöksfiche från 7 mars förra året. De nyregistrerade delarna av födelselängden håller nu på att rättas, varvid Gunnel Kvarnström från Karlstad hjälper till. Totalt är det för Eds födelselängd 11600 rader (personuppgifter), för vigselängden 1600 rader och för dödlängden 4600 rader eller sammanlagt 17800 rader. Återstående arbete bör kunna klaras av så att fiche föreligger till juni månad. Jämsides med detta har jag registrerat grannsocknen Töftedals första kyrkbok 1706-67. Omfånget är här något mindre, 6000 rader för födelselängden, 3000 för dödlängden och 750 för vigselängden eller sammanlagt 9750 rader. Registrering och rättning är klara för denna kyrkbok och uppgifterna inmatade till stordatorn. Fiche beräknas bli klara i mitten av april. Nya typer av personregister kommer att prövas.

Ännu har ingen annan vågat sig på att försöka genomföra en registrering enligt den metod vi tagit fram. Kanske skall vi försöka ställa i ordning dator och läsapparat och så inbjuda hågade släktforskare att komma och pröva på och hjälpa till med inmatningen? Jag tror det kan vara lämpligt att man därvid arbetar i par, en skriver på tangentbordet och en läser på läsapparatsens skärm. Uppstår svårigheter att tyda vad som står kan båda hjälpas åt.

PO

PERSONREGISTER TILL TÖFTEDALS FÖRSTA KYRKBOK.

De personregister som håller på att tas fram till denna kyrkbok är

- . barnregister (födelselängden)
- . fadderregister (födelselängden)
- . makeregister (födelse-, vigsel och dödlängderna)
- . makaregister (som ovan)
- . dödsregister (dödlängden)
- . gårdsregister (födelse-, vigsel- och dödlängderna)
- . totalregister (som ovan)

På fichet kommer först att återges de återbildade födelse- vigsel- och dödlängderna, varefter de olika personregistren följer. Genom att i make och makaregistren ta med alla föräldrar - presumtiva sådana - från både födelse-, vigsel- och dödlängd får man samlat alla uppgifter gällande ett föräldrapar - både när de gift sig, när de fått barn och när

de eller barnen dött - som finns i denna kyrkbok. Namnormeringen möjliggör denna samlade bild. Naturligtvis kan det förekomma flera föräldrapar med samma namn, men dessa kan åtskiljas t e genom att de bott på olika gårdar eller levat i tiden långt åtskilda. Men det måste vara släktforskarens uppgift att identifiera de personer han söker i personregistren. På fichen kan endast göras sammanställningar för att underlätta släktforskarens sökningar. Den kontroll av stavning som ev kan behöva göras för identifieringen kan göras i de återbildade längderna, som återger den tolkning av längdens text som varit utgångspunkt för personregistren. Eftersom det är en sekundär källa kan man också vilja gå tillbaka till kyrkbokens längder och själv läsa vad som där står. Dessa är skrivna med handstil, som i en del fall är mycket svår att läsa - läsfel kan lätt uppstå. I kyrkboken finns också en del uppgifter, som inte tagits med i personregistren, men som kan vara av värde för släktforskaren, t e en uppgift i dödboken att det döda barnet döpts av en granne, vid namn si och så. Födelseuppgifter i dödlängden och döduppgifter i födelselängden har inte heller tagits med, men kan kanske komma med i kommande register.

Registreringen har tillgått så att jag läst uppgifterna på bildskärmen till GF läsapparat. Jag har haft inläsningsprogrammet inne i hemdatorn och knappt in uppgifterna alltefter det jag läst dem. Uppgifterna har därvid kommit upp på datorns bildskärm, så att jag kunnat se vad som matas in och rätta ev fel. Med jämna mellanrum förs sedan uppgifterna automatiskt över till ett kassetband. Läsastigheten har i allmänhet rört sig om 150 rader per timme. Med totalt 10000 rader inlästa för Töftedals första kyrkbok skulle inläsningen ha tagit ca 70 timmar.

De inlästa raderna kommer att ligga i grupper om ca 30 rader på kassetbandet. För att minska felen i det inlästa har längden på nytt gått igenom och samtidigt har de redan inlästa raderna tagits fram från kassetbandet till datorns bildskärm med ett särskilt läsnings- och rättningsprogram. Upptäckta fel har rättats. Det rättade materialet har sedan i grupper om ca 100 rader överförts till ett nytt kassetband. Denna rättning har tagit ungefär samma

tid som inläsningen, dvs omkring 70 timmar.

Ytterligare en rättningsomgång har genomförts. Antalet upptäckta fel var därvid så litet att hastigheten kunnat uppskattas till det dubbla, dvs rättningsomgången har tagit ca 35 timmar.

Totalt har således materialet gått igenom tre gånger, vilket tagit omkring 175 timmar. Förhoppningsvis är det inte många fel kvar i materialet efter den tredje genomgången.

Med större erfarenhet av läsning av 1700-talsskriften bör det kunna vara möjligt att nöja sig med två genomgångar av materialet. Även inläsningshastigheten bör kunna ökas till något över 200 rader/timme. Ytterligare möjligheter att minska tidsåtgången bör finnas om man går över till registrering på skiva i stället för kassettband. Man slipper då att vid rättningen successivt byta mellan kassettbandet med det material som skall rättas och kassettbandet med det material som är rättat. Möjlighet att göra kontroller och jämförelser med registrerade uppgifter utanför de 100 rader, som man vid rättningen har inne i datorn i taget, skulle då också underlättas. Men förutsättningen för vårt arbete har varit att genomföra registrering och rättning med enklaste och billigaste utrustning, detta för att så många släktforskare som möjligt skall kunna genomföra registreringar. Men självfallet skulle vi nu gärna även vilja pröva vilka förbättringar som går att åstadkomma med en skivenhet. Men var skall vi få denna ifrån ?

Materialet från Töftedals första kyrkbok upptar båda sidor av bandet i en kassett typ C60 och ena sidan i ytterligare en sådan kassett. Detta material har överförs till stordatorn över telefon med hastigheten 300 baud. Detta innebär att ca 2000 rader överförs i timmen. Totalt har överföringen tagit ca 5 timmar. Vi har provat överföring med högre hastighet - 1200 baud - men detta har inte varit lyckat. Fel har uppstått i överföringen, vilka inte upptäckts vid själva överföringstillfället utan först när de överförda uppgifterna granskats närmare i stordatorn.

Uppgifterna från Töftedals första kyrkbok finns idag på våra kassettband. Detta innebär att de fel som någon upptäcker i de färdiga registren lätt kan rättas och nya register tas fram med en måttlig insats samt att nya typer av re-

gister kan tas fram om någon så önskar. Att uppgifterna finns på kassettband innebär också att de kan matas in i ett framtida datorsystem utan att man en gång till måste genomgå det arbetsintensiva skedet med läsning av längd och rättning. Möjlighet finns också att kopiera de inlästa uppgifterna på nya band jämte läsprogram och distribuera till intresserade, som sålunda hemma på sin egen dators bildskärm kan läsa kyrkbokens uppgifter.

PO

PERSONREGISTER TILL KYRKBÖCKER I UPPSALA

När jag passerade Uppsala för någon tid sedan passade jag på att besöka landsarkivet och se vilka personregister till kyrkböcker som där fanns tillgängliga. Där fanns personregister till

- Västerås husförhörslängder 1833-1852.
- Bro, Uppsala län, in- och utflyttningslängder 1873-84
- Uppsala domkyrkoförsamlings husförhörslängder 1749-90.

Registren till Västerås och Bro var framtagna vid landsarkivet, Västeråsregistret 1970 av Lars Erik Larsson och Broregistret 1952-54 av Ingeborg Blomgren. Båda registren var i bundna, Västerås i 4 band och Bro i 1 band. Västeråsregistret omfattade uppskattningsvis 13000 namn (520 sidor).

I Västeråsregistret var uppställningen följande:

Efternamn - förnamn - födelsetidpunkt - gård - sidnummer.

Ex:

Abrahamsson Hedvig Carolina 5/10 1815
Badelunda 80.

Sorteringen var gjord på

- 1) efternamn
- 2) förnamn
- 3) födelseår ?

Ingen åtskillnad var gjord på personer med olika typer av efternamn.

Uppsalaregistret, som är framtagit i slutet av 1800-talet omfattade totalt 8 kortlådor. Personer med patronymikon var sorterade för sig och rymdes i 2 av de 8 lådorna.

PO

VILKEN STAVNING SKALL JAG ANVÄNDA FÖR FÖRNAMN FRÅN 1700 - TALET ?

Stavningen av namn i äldre tid avviker rätt kraftigt från nutida stavning och varierar dessutom från gång till gång i arkivalierna. Vilken stavning skall jag använda i min släktredogörelse ? Skall jag modernisera stavningen eller skall jag bibehålla den gamla stavningen ? Om jag väljer det senare, vilken av funna stavningar skall jag i så fall välja ? Eller skall jag försöka finna en normaliserad stavning för århundradet ifråga, i detta fall 1700-talet ?

Valet kan bli olika för olika typer av namn och vad man vill åstadkomma. Sockennamn och gårdsnamn kan man vilja normalisera till nutida stavning medan för personnamnet - för- och efternamn gammalstavning bibehålls. Men även personnamnet kan man ibland vilja normalisera till nutida stavning.

Det kan vara av intresse att se hur man gjort i olika sammanhang. I SoH nr 3 1980 skriver Bertil Thunberg om Pehr Pehrsson i Ishult och hans hustru Annica. Dessa båda levde på 1700-talet och utgör första kända ledet i släkten Thunberg. Bertil Thunberg berättar om vad han under många års forskning funnit om dessa förfäder och redovisar på slutet hur han sett på stavningen av namn. Han skriver "Jag känner mig skyldig läsaren en förklaring till använd stavning i citat och framför allt namn. Kanske är den inkonsekvent, dock inte i så hög grad som i de utnyttjade källorna. I direkt citat har jag, med några få undantag som "smakprov", moderniserat stavningen men ej den ursprungliga formen. Ortsnamnen har moderniserats enligt fältkartan, men visst tog det emot att förvandla det sköna "Hwerf-hult" till Virvhult. I fråga om personnamn skall vi ha i minne att de berörda människorna endast sällan kunde skriva sitt eget namn. De skrevs av präster, häradsskrivare och tingsnotarier, som hade egna, med tid och vana varierande idéer. I regel har jag bibehållit den äldsta funna formen av en persons namn genom hela hans livstid, om den ej varit direkt stötande för en nutida läsare. Men "Ingerid" har fått bli Ingrid, "Anica" har jag ändrat till Annica och "Sesilla" har jag rättat till Cecilia, så som det väl ursprungligen var avsikten att det skulle stå. Och Pehr Pehrsson har livet ut fått behålla kyrkoherde Dalenius stavsätt, även om många senare

skrivare präntat både Per och Pär."

Men man kan också träffa på uppfattningar om det förkastliga att ändra stavningen på äldre namn. Så skriver t e Carl-Gustaf Liljenberg i Skåne Genealogen 1979:2 att "man kan ju ej döpa om sedan länge döda personer" och tar som exempel en ändring från Oluf till Olof i ett herdaminne.

För att få exempel på stavningen av förnamn i kyrkböckerna under 1700-talet har jag valt att se hur några enskilda personers förnamn stavats vid olika tillfällen i Dals Eds kyrkoböcker (Dalsland).

Engelbrekt är ett namn med många stavningsvarianter. Namnet kan bli a stavas

1. med eller utan l
2. med e eller ä i andra stavelsen
3. med ä i första stavelsen
4. med t, tt, gt eller kt i slutet
5. med ckt eller cht i slutet.

Engelbrekt Halvardsson från Klevmarken (1715-1800), som var bonde och riksdagsman, har jag funnit omnämd på 13 ställen i kyrkböckerna. Det första var när han föddes, nästa när han gifte sig och sedan när hans barn föddes och när några av dessa dog och sist när han själv avled. Följande stavningar av hans förnamn har använts:

År 1715 Engelbrägt	År 1743 Engelbräkt
1736 Engelbrätt	1746 Engebrät
1738 Engebrett	1748 Engelbrätt
1740 Engelbrägt	1750 Engebrätt
1740 Engelbrätt	1800 Engelbräkt
1741 Engelbrätt	
1741 Engelbrä.?	
1743 Engelbräkt	

Härav framgår att alla varianter enligt 1, 2 och 4 ovan använts. Endast 3 och 5 saknas. Men dessa kanske dyker upp om man även försöker ta rätt på de gånger Engelbrekt varit fadder.

Samme Engelbrekt Halvardsson finns också i grannsocknen Töftedals födelsebok. Där återfanns han som fadder 1741 med stavningen Engelbrächt.

För en annan Engelbrekt, Engelbrækt Halvardsson i Strand, har jag funnit följande stavningar:

År 1707 Engebrett
1708 Engebrett
1709 Engelbrecht
1712 Engebrät
1717 Engebret

Även för denne man har således använts flera olika stavningar.

Kerstin är ett annat namn som kan ha en del variationer. För Kerstin Bryngelsdotter från Klevmarken har jag dock bara funnit två stavningar; Kerstin och Kirstin:

År 1707 Kirstin	År 1711 Kirstin
1707 Kirstin	1712 Kerstin
1708 Kerstin	1712 Kirstin
1709 Kerstin	1712 Kerstin
1709 Kerstin	

För hennes bror Halvard Bryngelsson, 1672-1753, har jag funnit följande stavningar:

År 1707 Halfward	År 1715 Halval
1709 Halfwerd	1717 Halfard
1710 Halfwerd	1722 Halfward
1711 Halfwerd	1753 Halfward
1715 Halfward	

Stavningarna av förnamnen till de personer, som undersökts har således varierat - mer eller mindre - från gång till annan i kyrkböckerna. Det kan därför vara vanskligt att bestämma, vilken av stavningarna som skall väljas i ett visst fall, om man inte vill normalisera till nutida stavning utan ha en tidstypisk stavning i sin framställning. Ett sätt är att välja stavningen från dopboken om dopuppgift finns och ev inom parentes ange den vanligast förekommande stavningen om den avviker från dopbokens. Man kan också välja den stavning som används i dödsnotisen eller någon av de andra förekommande stavningarna. Stavningen på 1700-talet hade inte alls samma betydelse som idag, då man ibland kan vara väldigt noga med om ett son-namn skall stavas med ett eller två s etc. Man kan för 1700-talsnamnen i stort sett välja vilken som helst av förekommande stavningar eller en normaliserad 1700-talsstavning.

Vilken stavning har man använt i olika nutida framställningar, där de personer vars förnamn vi ovan undersökt förekommer ?

I ett arbete om Klevmarkssläkten grundad på i huvudsak släkttraditionen - tryckt 1960 - har för Halvard Bryngelsson använts förnamnsstavningen Halfward och för Engelbrekt Halvardsson stavningen Engelbrecht. I domboksutdrag publicerade på 1970-talet har använts följande stavningar för Halvard Bryngelsson från Klevmarken

År 1696 Halvord	År 1716 Halvard
1701 Halvord	
1710 Halvord	

I domböckerna har enligt ET släkt-

förenings meddelande nr 7 använts stavningen Halfward (år 1696, 1703, 1705 och 1710).

Variationerna i stavningen av en persons förnamn var under 1700-talet stora. Likaså varierar stavningen av dessa personers förnamn i nutida framställningar. Viss standardisering skulle här kunna ske till enligt dagens språkbruk normaliserad stavning eller till stavningen vid dopet eller första gången man funnit namnet om man vill ha tidstypisk stavning. Andra möjligheter finns också t e till en framtagna normaliserad 1700-talsstavning. Detta kanske t o m är bättre än en enligt dagens språkbruk normaliserad stavning, vilken också så småningom kommer att anses föråldrad.

Behöver vi en normalisering eller regler att gå efter när vi skall bestämma vilken stavning av förnamn vi skall använda i våra släktredogörelser ? Eller skall vi låta mångfalden blomstra. Jag tror många är osäkra om vad de skall välja och därför gärna åtminstone skulle vilja ha vissa rekommendationer. Kommer datorer i användning för släktforskning i större omfattning skulle det vara praktiskt med normaliserad stavning. Men detta senare bör inte vara styrande. Datorerna kan anpassa sig.

PO

FÖRNAMNSBOKEN

I förra numret omnämndes att man med datorns hjälp undersökt förekomsten av olika förnamn i Sverige och publicerat resultatet i "Förnamnsboken", som utkommit på AWE/Gebbers förlag.

Jag har tittat något närmare på boken och funnit att den är riktigt rolig att bläddra i. Man kan finna vilka våra vanligaste förnamn är och hur många personer som bär respektive namn. Man kan se efter om ett ovanligare namn som någon av ens bekanta bär finns med och i så fall hur många som bär det. Man också ta ett 1700-talsnamn och se efter om det fortfarande används. Många namn, som man aldrig hört talas om, finner man också.

Författare till förnamnsboken är Sture Allén, som nyligen intog sin plats på stol nr 3 i Svenska Akademien, och Staffan Wählin. De arbetar båda på institutionen för språkvetenskaplig databehandling vid Göteborgs Universitet. De har som underlag utnyttjat magnetbandskopior av personregistren

inom länen per 1 januari 1973. Förnamn för samtliga svenska medborgare vid denna tidpunkt finns med. Antalet förnamn är 17,6 miljoner, vilket betyder i medeltal 2 förnamn per individ. För varje förnamn - varje stavningsform behandlas för sig - har undersökts antalet bärare och de som haft tio eller fler har tagits med i boken. Antalet medtagna namn är 10500 medan totalantalet är 80000. Många namn har således endast någon eller några få bärare. De vanligaste namnen har destu flera. De 80 vanligaste namnen samlar hälften av de 17,6 miljoner namnen.

Vilka är då de tio vanligaste förnamnen? Slår man ihop stavningsvarianter fås följande lista:

<u>Pojknamn</u>	Antal (tusen)	<u>Flicknamn</u>	Antal (tusen)
Karl, Carl	371	Maria	389
Erik	342	Elisabet(h)	359
Lars	197	Margaret(h)a	315
Olof, Olov	185	Anna	274
Gunnar	180	K(Ch)ristina	252
Nils	177	Karin	175
Sven	174	Eva, Ewa	173
Lennart, Lennarth	168	Birgitta	167
Anders	165	Linnéa, Linnea	163
Pe(h)r, Pä(h)r	148	Ingrid	143

Förvånande är att Kerstin kommit utanför de tio vanligaste flicknamnen - det kommer dock på 11te plats - och att Elisabet och Linnea kommit så högt på listan. Det vanligaste pojk- och flicknamnet utgör ungefär 2,2 % av totala antalet förnamn, vilket innebär att omkring 9 % av pojkarna heter Karl eller Carl och lika stor andel av flickorna Maria.

Av äldre svenska namn finner man t e att Bryngel år 1973 inte bars av mer än 48 personer och Dordi(e) av inte mer än 69 personer. Det gamla namnet Gro bärs av 13 personer.

I särskilda tabeller redovisas de 50 vanligaste pojk- och flicknamnen och almanackans namn. Eftersom man inte slagit ihop stavningsvarianter blir dessa tabeller lätt missvisande. Elisabet återfinns t e på fjärde plats och Elisabeth på tionde plats. Slås dessa båda stavningsvarianter ihop kommer Elisabet(h) på andra plats. Motsvarande gäller bl a Karl, Carl. Almanackans Per redovisas med 140462 namn medan om stavningsvarianter tas med antalet blir 148 tusen.

I några tabeller har sammanförts de "mest typiska" namnen i olika landsändar och för olika tidsperioder. De kriterier man använt måste vara något fel på, för vad man fått fram är inte de mest typiska namnen

utan de mest udda namnen. Hur kan man säga att Amilon tillhör de mest typiska namnen i sydsverige? Endast 11 personer i hela landet bär det namnet, varav 10 befunnit sig i sydsverige. Genomgående har man fått fram namn med en totalt liten förekomst i dessa tabeller. Under 30-40-talet fanns i de flesta klasser i skolorna så många som hette Kerstin, att det på sina håll blev ett problem, men inte finns Kerstin med bland de mest typiska namnen på varken 20- eller 30-talet. Dessa tabeller behöver därför en annan rubrik eller nya kriterier som utesluter namn, där antalet bärare understiger visst värde.

Ytterligare två tabeller finns, dels med Dala-förnamn och dels med förnamn som bärs av både pojkar och flickor.

Förnamnsboken visar på de rika möjligheter datorerna ger att behandla namn och därmed göra undersökningar på dessa. Den visar också på vissa svårigheter. Namnnormeringar och kriteriefrågor kommer i blickpunkten och kräver mänsklig insats för att datorn skall ge accepterade resultat. Den redovisade förekomsten av olika förnamn ger släktforskaren ett bidrag till perspektivet på de namn han finner i sin forskning och är för övrigt roligt att allmänt botanisera i.

Vid institutionen för språkvetenskaplig databehandling i Göteborg har också undersökts förekomsten av olika efternamn. Antalet sådana har visat sig ännu större än antalet förnamn - 220000 namn. Dessa finns ännu så länge bara på mikrofiche i Göteborg.

Sture Allén och Staffan Wåhlin: Förnamnsboken. AWE/Gebers förlag, Stockholm 1979 (258 sidor, ca 50 kr)

PO

SVENSKA PERSONNAMN

Ytterligare en bra bok om förnamn hittade jag på biblioteket häromdagen. Det är Ivar Modéers "Svenska personnamn", som utkom på Almqvist och Wiksells förlag 1964 och sedan ontryckts av Studentlitteratur 1967. Den är på 177 sidor och tar upp namnbildning med start på vikinga- och medeltid. Den går sedan fram till nutid. Den kompletterar bra övriga förnamnsböcker.

PO

VAD GÖR MAN I ENGLAND ?

Datorhjälp i släktforskningen diskuteras livligt i England just nu. I senaste numret av brittiska genealogiska föreningens tidskrift "Genealogist's Magazine" - 1980:4 - fanns inte mindre än tre insändare om datoranvändning, vilket föranledde redaktören att samla dem under rubriken "Datorer i släktforskningen: ett symposium". I de två närmast föregående numren finns artiklar om datoranvändning - en i varje. Då det kan vara av intresse att se hur man resonerar i England skall jag försöka återge något av innehållet i artiklarna och insändarna.

Den första artikeln återfinns i juni-numret av deras tidskrift. Den har rubriken "The Society and Computers" och är skriven av Mr A Sandison, som nyligen pensionerats från British Library och där varit ansvarig för planering av viss datorverksamhet. Inom genealogiska föreningen är han ordförande i en särskild kommitté för "Computers and Society"

Han berättar att kommittén bildats några månader tidigare för att undersöka möjligheterna att använda datorer. Det hade varit lätt att göra upp en lång lista med tänkbara datortillämpningar, men vilka av dessa som kommer att visa sig kostnadseffektiva var ännu en öppen fråga. Man urskiljde fyra områden för datoranvändning:

- "housekeeping activities", vilket innebär förande av medlemsregister, lagerredovisning av föreningens skrifter, ekonomisk redovisning, löner och omsättningskatt.
- sammanställning av befintliga uppgifter om medlemsintressen för att sammanföra de som har gemensamma intressen, vilket hittills inte varit möjligt.
- bibliotekslistor
- ordbehandling för brevväxling, kontinuerlig uppdatering av t e medlemsförteckningar.

Härutöver säger Mr Sandison finns genealogiska tillämpningar som erbjuder fascinerande möjligheter och nämner möjligheterna till sorteringar av genealogiska data. Han nämner att kostnaderna för utrustningar håller på att sjunka och att det inte kommer att dröja länge innan en utrustning för datainmatning kan inköpas av föreningen för några hundra pund (100 pund är ungefär 1000 kronor) och lånas ut till medlem-

marna för särskilda projekt. Följande sortering och utskrift kan sedan ske på central utrustning. Mr Sandison berättar sedan hur han skrivit sorteringsprogram för sin dator och gjort sorteringar för föreningens bibliotek. Han diskuterar även programframtagning och standardisering och efterlyser till sist synpunkter från medlemmarna.

I septembernumret kommer Mr I R Harrison med en artikel betitlad "An eye to the future", där han diskuterar registerframtagning med hjälp av dator. Som exempel på vad som skulle kunna sorteras tar han folkräkningsdokument från London. Lyckas man finna en sökt person i ett alfabetiskt register för ett londondistrikts folkräkningsuppgifter är det ett stort framsteg; en möjlighet som tidigare inte funnits. Men om man inte finner den sökte får man upprepa sökningen i nästa distrikt osv. Det dröjer inte länge förrän man kommer upp till $\frac{1}{2}$ miljon namn. Register till dessa är ett stort framsteg, men fortsätter Harrison, varför söka i långa listor, om än alfabetiskt ordnade, om datorn kan ta fram sökt person. Låt materialet stanna i datorn och ge denna instruktioner, så att den letar igenom materialet och direkt skriver ut sökt person. Han kommer fram till att släktforskarna bör överge alla gamla kortregister och metoder och börja använda datormetoder. Han föreslår dock inte att originaldokumenten överges. "Inget går upp mot känslan att hantera gamla dokument, men vi måste sluta med att hantera dem när vi söker personer (speculative search). Originaldokumenten har ett liv, som inte endast är begränsat utan minskar alltefter som genealogin ökar i popularitet".

Mr Harrison föreslår sedan att man skall extrahera väsentliga uppgifter från så många källor som möjligt och mata in i datorminnen för att möjliggöra minskning av söktider och förlänga livet på originaldokumenten. Han diskuterar sedan vilka dokument som skall tas med och vilka register på genealogiska föreningen som direkt kan kastas bort. Han understryker dock den stora utmaning hans förslag innebär, men säger att han tror det går att genomföra. Sedan diskuterar Mr Harrison inmatningskoder - the Gendix code -, förkortningar och de dokument han själv tagit med i en försöksomgång.

I decembernumrets tre insändare efter-

lyser först Major HF Riach mål för föreningens verksamhet inom området datorer i släktforskningen. Sedan tar Mr A Sandison upp vissa problem vid användning av datorer i släktforskning. Till sist tar EM Kenward upp den praktiska användningen av datorer i släktforskningen och redovisar hur man i West Surrey släktforskarförening gripit sig an med inmatning av uppgifter från en folkräkning 1861, varvid med frivilliga och en lånad dator 12000 uppgifter från denna folkräkning matats in på skiva. Till sist lämnar föreningens generalsekreterare några kommentarer.

Major HF Riach klagar över att han inte kunnat identifiera något mål för verksamheten visavi föreningen och säger att han tycker att datoranvändning är extremt komplicerad vad gäller släktforskaren i allmänhet. Han frågar om föreningen skall skaffa en egen dator och om datorbearbetningar enbart skall gälla föreningens bibliotek eller alla typer av uppgifter var de än finns. Han tar upp en fråga som Mr A Sandison ställt om någon kan se några faror i datoranvändningen och svarar ja på den frågan - han är rädd för att en dag skall släktforskrarna konfronteras med en mycket komplicerad maskin, som bara kan acceptera och lämna ifrån sig uppgifter som passar professionella släktforskare och inte den vanlige släktforskaren.

Mr A Sandison tar upp Mr Harrisons förslag att släktforskarna skall lägga alla uppgifter i datorminnen och sedan ta fram dem allt efter behov. Mr Sandison håller med om att detta kan vara riktigt på längre sikt men inte år 1980. Han föredrar en successiv utveckling där man börjar med att med datorhjälp ta fram för ögat läsbara register, som placeras i bibliotek för allmänt bruk. Han tar sedan upp mängdproblemet, hur mycket av varje uppgift som skall tas med i datorn, behandlingen av efternamn och söktidsproblemen som stöd för sin uppfattning. Han efterlyser konkreta uppgifter om koder etc i lyckade genomförda projekt.

Av särskilt intresse är Mr Kenwoods berättelse om ett försök att praktiskt genomföra inmatning av uppgifter på en lånad dator. I juli/augusti 1980 lånade släktforskarföreningen i West Surrey (West Surrey family history society) under 10 dagar en dator - ICL 2903 - med flera bildskärmar. Med hjälp av frivilliga krafter matade man in 12000 uppgifter från en folkräkning 1861 i en församling Christ Church i Southwark.

En typisk uppgift hade följande utseende

:/Mary/W/M/25/SUR/GUIL/

De frivilliga krafterna arbetade i par. En skrev ner uppgiften på ett tangentbord efter diktamen från den andre, som läste i en xeroxkopia tagen från mikrofilmen av originalhandlingen. Där det var svårt att tyda diskuterade de två vad som stod och om tveksamhet kvarstod frågade man de övriga som var med. Kvarstående frågor markerades för en senare granskning av filmen.

Datorn gav sedan varje uppgift ett nummer, lade till hänvisningar till källan och ordnade uppgifterna i fasta kolumner (12 och 7 tecken för efternamn respektive förnamn t e) Kolon-tecknet användes som citationstecken, varvid efternamnet från närmast föregående uppgift lästes och kopierades in om uppgiften inte gällde första medlem i en familj. Vid slutet av varje sida visades på skärmen 25 uppgifter för visuell kontroll. Ovan angivna "typiska" uppgift lagrades på skivan i följande form:

Smith Mary W M 25 Surguil 12125A

Denna kompakta form för lagringen används naturligtvis endast för att spara utrymme på skivan. Vid utskrift skrivs sedan uppgifterna med kolumnindelning.

Kodningen av länet (county) var enkel eftersom de första 3 bokstäverna i länsnamnet användes om inte flera län hade samma tre bokstäver först. Man upplevde att snabbheten, noggrannheten och moralen skulle bli högre om de frivilliga skrev BER i stället för Berkshire, hellre än att leta i en kodningslista och där finna BRK för Berkshire.

Ett annat program skulle kunna kopiera över uppgifterna på skivan till uppgifter med 80-tecken och samma kolumnindelning som Mr Harrison angett om man så vill.

I ett sista inlägg säger generalsekreteraren i genealogiska föreningen att han med intresse tagit del av alla artiklar och insändare om datoranvändningen men att han är mycket rädd för att man går för snabbt fram - det är ännu inte dags för standardiseringar - först måste olika möjligheter att använda datorer undersökas och utvärderas.

Det är intressant att läsa om de synpunkter på datoranvändning som kommit

fram i England i deras genealogiska för-
enings tidskrift. Många synpunkter delar
vi med dem men inte alla. Det är fullt
klart att man bör gå lugnt fram och akta
sig för alltför snabba standardisering-
ar. Först måste man klara ut vad som går
att åstadkomma och vad man vill. Det and-
ra viktiga är att man inte underskattar
inmatningsproblemet - det är inmatningen
som kräver mest tid. Mr Kenwoods uppgift-
er om ett praktiskt försök med inmatning
var därför intressant. Det skall bli ro-
ligt att se kommande nummer av Genealog-
ist's Magazine.

PO

FRAMTAGNING AV AN- OCH SLÄKTTAVLOR MED DATOR

I förra numret redovisade Lars hur han
på stordator tagit fram an- och släkt-
tavlor för sin egen släkt.

På sikt bör det vara möjligt att göra
detta även på hemdatorer. En amerikansk
firma har tagit fram ett program för
att hålla reda på den egna släkten av-
sett för hemdator med kvalificerad ut-
rustning, stort internt minne och skiv-
enhet. Vi har fått en användarbeskriv-
ning för detta program för utvärdering
och håller nu på att gå igenom den och
fundera över vad som går att åstadkom-
ma med hemdator. Vi samlades för någon
vecka sedan - en grupp på 8 personer -
för att diskutera kring detta och kom-
mer att fortsätta. Givetvis är alla
synpunkter och kommentarer välkomna.
Arbetsläget kommer att redovisas i
kommande nummer av medlemsbladet.

PO.

KYRKBÖCKER PÅ MIKROFICHE

I föregående nummer har omnärnts den
försöksverksamhet gällande framtag-
ning av mikrofiche som landsarkiven
bedriver och den framtagning av fiche
som gjorts vid Statistiska Central-
byrån i Stockholm. Det är fullt klart
att fichen är här och har kommit för
att stanna.

På Statistiska Centralbyrån har som
förut nämnts framtagits fiche för hus-
förhörslängdsutdragen 1860, 1870, 1880
och 1890. Totalt 6600 fiche har anskaf-
fats. Dessa fiche får man nu i stället
för originalhandlingarna vid beställ-
ningar på arkivets läsesal. Möjlighet
finns också att köpa kopior av fichen
från SCB. När jag var på SCB i början

av mars hade man redan fått högar av
beställningar på fичekopior. Priset är
satt till 5 kr per fiche, vartill kom-
mer en grundavgift på 30 kr per be-
ställning. Vid framtagningen av fич-
en var några originalhandlingar ut-
lånade och missades därigenom men
kommer att tas med vid nästa fичe-
framtagningstillfälle.

För landsarkivens del har försöksverk-
samheten på fичeområdet letts av en
arbetsgrupp med landsarkivarierna i
Uppsala, Visby och Lund under led-
ning av landsarkivarie Otto Berg i
Uppsala. Försöksverksamheten har ut-
vidgats och omfattar nu alla lands-
arkiv.

Landsarkivet i Uppsala har totalt tag-
it fram några tusen fiche baserade på
mormonfilmen. Fiche till Tierps och
Tolftas kyrkböcker har länge funnits
vid utlåning i läsesalen. Fiche finns
vidare till Västra Vingåker och några
dispenserade kyrkoarkiv i Närke såsom
Ervalla, Gräve, Näsby och Kil. Vidare
finns fiche till Eskilstuna, Fors och
Klosterns församlingar. Dessa - till
antalet några hundra - finns nu ock-
så i stadsarkivet i Eskilstuna, där
de läses med nöje. Man håller nu på
och diskuterar med SCB om att ta fram
fiche på grundval av SCB ministerial-
boksutdrag 1860 och framåt. Dessa lig-
ger nu årsvis för hela länen, men man
skulle på fichen göra redovisningen
församlingsvis täckande större tids-
perioder. Några kopior av de fiche
som framtagits i Uppsala kan ännu in-
te köpas.

Landsarkivet på Gotland har överfört
samtliga kyrkböcker inom sitt område
till fiche. Utgångspunkten har varit
mormonfilmen. Kopior av dessa går
ännu inte att köpa.

Landsarkivet i Lund har dels låtit
nyfilma en del kyrkoarkivmaterial för
ficheframställning och dels fram-
ställt fiche från ett antal mormon-
filmer. Nyfilmning har skett för
Lund stads födelse- och dopböcker
1862-80 (C:12-13). I samarbete med
Bjäre släktring har nyfilmning skett
för sex volymer ur Förslövs kyrko-
arkiv. Från mormonfilm har fram-
ställtts fiche för kyrkböcker från 108
filmrullar. Det gäller Ausås, Bark-
åkra, Båstad, Förslöv, Greve, Hjörn-
arp, Hov, Höja, Munka-Ljungby, Reb-
belberga, Starby, Strövelstorp och
Torekov samt Västra Karup församling-
ar jämte Ängelholm G och S. samt
Tåstarp. Möjlighet finns att köpa

kopior av fichen från Lund. Angivet pris är 10 kr per fiche som framställts i landsarkivets egen regi och 5 kr per fiche som framställts från mormonfilm. Till detta kommer portokostnader.

I Vadstena finns från mormonfilmen framtagna fiche till några församlingar i Norra Östergötland; Risinge, Hällestad, Skedevi m fl. Man håller på att ordna fichen och så småningom - framåt sommaren kanske - kommer man att få fiche i stället för originalhandlingar när man beställer kyrkböcker från dessa församlingar i läsesalen.

I Göteborg finns från mormonfilmen några tusen framtagna fiche. Man håller f n på att granska dessa med avseende på läsbarhet innan de släpps ut i läsesalen.

I Härnösand har från centralt håll erhållits fiche från mormonfilmen för kyrkböckerna i alla Västerbottens församlingar utom Skellefteåregionens. Fichen har nyligen erhållits - för någon månad sedan - och man håller nu på att fundera över hur man skall kunna ordna register till dem. Det är fråga om flera tusen fiche - $3\frac{1}{2}$ kartonger. Varje kartong är omkring $2\frac{1}{2}$ dm lång. I dag finns inget utrymme för läsapparater för fiche i läsesalen och man räknar därför inte med att forskarna skall få fiche vid beställningar förrän tidigast när landsarkivet fått nya lokaler, vilket planeras till 1984.

Införandet av fiche är således i full gång på landsarkiven. Det är dock inte helt problemfritt. Vissa svårigheter har funnits m a p fiche-kvaliteten. Dessa har man nu troligen kommit över dels genom förbättringar i framställningsprocessen av fiche grundade på mormonfilmen och dels genom nyfilmning (Lund). Det är vidare många fiche det är fråga om, vilket betyder att register måste tas fram så att man hittar bland fichen. Ett problem som aktualiserats av landsarkivets fiche är att uppslagen i kyrkböckerna ibland är placerade horisontellt och ibland vertikalt på filmrutan. Detta innebär problem och begränsar antalet möjliga läsapparater. Det verkar som om den bästa lösningen är att välja en läsapparat med en hållare för fichet, som är så stor att fichet kan läggas på önskad ledd. Den läsapparat som landsarkiven har är en ombyggd Mitema NMI90 (från Mitema, Stockholm). Priset på en sådan håller sig kring 3000 kr exkl moms, vilket är mycket. En annan apparat med tillräckligt stor filmhållare

är Agfa Copex LF 404. Men priset på denna är lika högt. Mot dessa skall ställas de tyska apparater som GF hört sig för om, vilka varit i prisklassen 350 DM. De apparater som finns på SCB har kostat omkring 1700 kr. Själv såg jag häromdagen en apparat från 3M för omkring 2375 kr exkl moms; Consultant 112. Det finns ett stort antal läsapparater för fiche i marknaden, men troligen ett mycket begränsat antal med en fichehållare som är så stor att fichet kan läggas på önskad ledd. Här behövs en genomgång av vad som finns för att om möjligt finna en billigare apparat än den landsarkiven skaffat.

För SCB fiche och för de fiche DIS tar fram med personregister finns inte kravet att kunna läsa fiche på båda ledder. Problemet är mormonfilmen. Kanske skall man vara radikal och säga sig att det är så liten del av dessa som har filmrutorna på fel ledd att man kan bortse från dem och koncentrera sig på billigaste läsapparat med tillräcklig kvalitet. Men hur stor är andelen sådana filmrutor? Kan man påräkna nyfilmning av dessa på rätt ledd inom rimlig tid? Eller måste man söka lösningen på läsapparatsidan? Vem funderar på detta för släktforskarna?

PO

Ann De från mormonfilm i Lund framtagna fichen kommer från rullarna KL 2118-20, 2122-28, 2131-35, 2184-88, 2190-98 och 2204.

HUSFÖRHÖRSLÄNGDSUTDRAG PÅ FICHE VID SCB

Av husförhörslängdsutdragen för 1860, 70, 80 och 90 var följande utlånade vid den första ficheframtagningen och finns idag ej på fiche. Överföring till fiche av dessa utdrag planeras till senare tillfälle.

Stockholm 1860 Av Ladugårdsland saknas nr 53.

Stockholm 1870 Av Katarina 8-10 saknas nr 18 och 20.
Av Hedvig Eleonora 2-3 saknas nr 25.

Hela länen saknas 1860 för Östergötland, Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Gävleborg, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten.

Hela länet saknas 1870 för Blekinge.

PO

AKTIV SLÄKTFÖRENING I FINLAND

Efter branden i Vasa i Finland 1852 skulle staden byggas upp igen. På grund av landhöjningen hade staden kommit alltför långt från havet och man började intressera sig för Klemetsön, som låg mellan staden och havet. Trots att då inga expropriationslagar fanns - 1772 års regeringsform gällde - befallde kejsar Alexander år 1854 att staden skulle flyttas och ålade Vasa stad att inköpa Klemetsön. På denna bodde självägande skattebönder. Ingen ville sälja och det var först efter långa processer, som staden till slut blev ägare av Klemetsön.

Upprinnelsen till en släktförning för Klemetsöbor kom med en artikel i Vasabladet 1960 av Erik Österberg om Klemetsö och hur det var när staden flyttades dit och en stor del av Klemetsö invånare flyttade därifrån. Sedan kom en rad artiklar om Klemetsö, som senare sammanfördes till ett särtryck "Klemetsö by under 500 år" En av ättlingarna till de forna Klemetsöborna, Lars Bexar, tog initiativ till en släktförening. Han och Erik Österberg inbjöd ättlingar till skeppsbyggmästare Carl Carlsson, f 1722 och 1777 inflyttad till Klemetsö, till en sammankomst på kafe Wivex i Vasa i mars 1963. Inte mindre än 50 ättlingar infann sig. Man tillsatte en kommitté för att förbereda grundandet av en släktförening. Denna blev klar till i november samma år, då ett stort släktemöte med över 300 deltagare hölls i stads- huset i Vasa. Den nya föreningen, vars namn blev släktföreningen Clemetsöhem, fick ett starkt stöd från Vasabladet, som hade ett speciellt Klemetsönummer. Antalet ättlingar till Carl Carlsson har uppskattats till omkring 5000.

Föreningens uppgift är enligt stadgar- na att tillvarata släktens traditioner, främja samhörighetskänslan bland dess medlemmar och värda minnet av gångna släktled.

I enlighet med sin uppgift ordnar föreningen möten och utfärder, utger ett medlemsblad "Clemetsöbladet", bedriver släktforskning, har anskaffat en brudkrona för släktens brudpar och mycket annat och hoppas på sikt att resa en minnessten och ge ut en släktbok med en utredning om släktens många grenar. Föreningen hade 1973 över 200 betalande medlemmar.

Verksamheten var som mest intensiv i början med många utfärder och möten. Efter tio år hölls fortfarande släktemöte varje år. Initiativtagaren Lars Bexar avled 1968. Föreningens verksam-

het har på senare år mattats något men man hoppas komma igen. I dag är Christina Bexar ordförande.

Clemetsöbladet utkom med 6 nummer under de första tio åren och hade en upplaga av 300-400 exemplar. Den är tryckt. De tre nummer jag har sett - nr 3, 4 och 6 - har vardera varit på 44 sidor. Medlemsbladet innehåller dels släktutredningar, dels hågkomster, traditioner och sägner förutom mera allmänt hållna artiklar rörande Klemetsön mm. Många dikter finner man också i medlemsbladet.

Vid föreningens start redovisades i Vasabladet en släktutredning "Släkten Clemetsöhem 1727-1860" gjord av teol dr Nils Näsman. Sedan dess har flera (åtminstone sju) medlemmar tagit upp och forskat vidare inom olika grenar. En del av dessa forskningsresultat har redan publicerats i Clemetsöbladet som tillägg till utredningen från 1963. På detta sätt har mer än 250 tabeller tillkommit.

Föreningens brudkrona har använts åtskilliga gånger i Finland och även använts i Sverige och Alaska i USA.

En förening av det här slaget är väldigt beroende av någon eller några drivande krafter. Problem uppstår därför ofta när dessa går bort. Detta gäller även denna förening, men den har överlevt och man kan hoppas att Christina Bexar kan ge den ny vitalitet. Det är bara att önska henne lycka till.

PO

RAMSELE REGISTRERINGSBAS

Från landsarkivet i Härnösand registreringsbas i Ramsele meddelas att man håller på med dödböckerna fram till omkring år 1830 för Södra Ångermanland, till vilka personregister snart är klara.

Registren tas normalt fram i tre exemplar, två behålls i Ramsele - ett oinbundet och ett inbundet - medan ett inbundet exemplar går till Härnösand. Sedan finns möjligheter att beställa kopior från Ramsele. Detta har utnyttjats av flera; Sundsvalls kommun har köpt kopior av de register som rör Sundsvall, Sollefteå har gjort motsvarande liksom Skellefteå museum.

Den minidator som man hyr från Esselte - TX10 - används för att se på möjligheterna till ärenderegistrering för ett material från länsstyr-

elsen i Norrbotten 1809-15. Alla ärenden förs först upp på kort, på vilka man försöker ange

- . geografisk anknytning - socken, by
- . brevskrivare
- . ärendetyp
- . hänvisning till diariet

För ärendetyp använder man ett bibliotekens klassificeringssystem.

Man har nu matat in omkring hälften av materialet i minidatorn. Man har sökprogram, så att man t e kan få fram alla militärärenden. Man kan också söka på kombinationer, t e alla militärärenden som rör Pajala och minskar därigenom det urval man får fram. Man har funnit att principen fungerar men tycker att minnesutrymmet på de skivor - disketter - man lagrar uppgifterna på är för små. Detta medför att man måste genomföra en sökning på många disketter, vilket kräver byten av disketter.

PO

UNGDOMSVERKSAMHET

FORTSATT SLÄKTFORSKNING BLAND GYMNASIE-ELEVER I KARLSTAD.

Liksom förra hösten kom studierektor med förfrågan till Emigrantregistret om vi kunde ta hand om en släktforskningscirkel på timme till förfogande (TFP). Nu hade vi ju erfarenhet från förra året och visste att cirkeln gick att genomföra trots den knappa tiden, om man jämför med att vanliga släktforskningscirkelar brukar omfatta 30 lektioner. Att eleverna även kommer på fritid för att läsa mikrofilm bidrar till ett gott resultat.

Teoriundervisning, som bl a bestått av genomgång av de olika kyrkböckerna och samtidigt läsövning av gammal stil (Andersö), har skett under sammanlagt fem lektioner på skolan.

Inför den första praktiska lektionen på Emigrantregistret (forskande efter egna förfäder med hjälp av mikrofilm) delade vi upp deltagarna i 3 grupper, för att ha möjlighet att hjälpa dem bättre. Detta var alldeles i slutet av höstterminen så skolarbetet tillät att varje grupp kunde få sammanlagt 3 lektioner. Från Emigrantregistrets sida ställde vi då upp med 4 handledare.

Nästa gång det var dags för praktisk släktforskning fick vi lägga den på två friluftsdagar. Deltagarna delades i 2 grupper och använde en friluftsdag per grupp för släktforskning. Redan kl 0800

började de anlända till Emigrantregistret, trots att de kunde fått sov-morgon. Från 4 upp till 7 timmar höll de på, så det var ingen brist på intresse. Sammanlagt 21 elever kom dessa dagar. De fick som avslutning lära sig fylla i och numrera antavlor och ansedlar (GF nyaste blanketter). Antavlorna blir ganska omfattande, Ungdomarnas tredje generation är ju födda så sent som i slutet av 1800-talet. En elev kunde överlämna en fin antavla till sin farfar på hans 75-årsdag.

26 elever anmälde sig, därav 3 från förra årets cirkel. Dessa 3 var i fortsättningen inte med på teorilektionerna utan försökte sammankoppla TFP-timmen, håltimmar och fritid för fortsatt forskning på Emigrantregistret.

Av de 23 nyanmälda eleverna har 19 elever påbörjat antavlor. En elev har inte fått de beställda filmerna från annat län i tid utan får fortsätta när de kommer.

Sex elever hade sina förfäder utanför Värmlands gränser, så vi måste beställa film åt dem. Det blir då mycket slumpmässigt vilka filmer som kommer i rätt tid för att kunna utnyttjas. Skall man ha tag på en födelsebok mellan 1860 och 1895 får man ju som regel beställa 2 SC-rullar, eftersom man inte vet på vilken den aktuella församlingen ligger. 105 filmer har beställts från andra län under tiden december - februari, varav 32 inte kom medan cirkeln pågick. De här filmerna har beställts av Emigrantregistret, som också har ansvarat för dem. Men när cirkeln är slut får givetvis eleverna beställa filmerna själva, vilket vi lärt dem.

Vi hade först tanken att begränsa forskningen till Värmland, där vi har referensrullar. Men det hade varit tråkigt att behöva säga nej till dessa intresserade ungdomar, som har kommit på sin fritid så fort en film anlänt till oss.

Vid vårterminens början kom 2 elever från årskurs 3 med i cirkeln. De skall ha släktforskning som enskilt arbete. Efter att ha forskat 7 timmar - på en av friluftsdagarna - kom de en bra bit på väg. Det är från åk 1 och 2 som eleverna har kommit, de flesta är från åk 1 och fördelade på 7 olika klasser.

Det är glädjande att intresset inte

mattats utan håller i sig hela tiden. Dessutom är det en hobby, som mött stort gensvar i hemmet.

I samband med cirkeln har vi också visat vårt bildspel "Bryggan", som belyser den svenska emigrationen till Amerika.

Gunnel Kvarnström.

PERSONREGISTER TILL EMIGRANTER

På Statistiska Centralbyrån i Stockholm har på senare år framtagits en rad personregister gällande de emigranter, som finns förtecknade i SCB arkivmaterial. Det är för perioden 1851-60 nominativa utdrag ur passjournaler och för tiden 1861-1947 uppgifter lämnade från varje församling om emigranter på blanketterna till den summariska folkmängdsredogörelsen, som utgjort underlag.

Personregistren har gjorts länsvis och omfattar idag följande län och antal volymer med register.

Östergötlands län	16 volymer
Stockholms län	6 volymer
Uppsala län	2 volymer
Södermanlands län	3 volymer

Materialet till den summariska folkmängdsredogörelsen ger följande uppgifter:

namn och yrke - släktskapsförhållande till emigrerande huvudman - födelse-datum eller ålder - civilstånd - utskrivningsförsamling - uppgivet emigrationsland - år.

Emigranterna redovisas i registret alfabetiskt efter samma principer som gäller för telefonkatalogen. Redovisning sker i första hand på efternamn och sedan förnamn, utflyttningsår och utflyttningsförsamling (alfabetisk ordning). Stavningen av namnen har normaliserats till modernt språkbruk. Person med dubbelnamn registreras på båda namnen. Gift kvinna registreras dels på mannens efternamn och dels på sitt flicknamn. Barn till far med sonnamn registreras dels på faderns sonnamn, dels på faderns förnamn med tillägg av son respektive dotter (t o n 1910). Det bör observeras att en person kan förekomma flera gånger i registret, nämligen om han/hon återvänt till Sverige och ånyo emigrerat.

Jag har inte provat registret, men har all anledning att tro att det har god kvalitet. Tråkigt bara att tillgängligheten är så låg - ett ex på SCB arkiv och möjligen ett ex i Växjö och ett i Göteborg. Hade man från början lagt uppgifterna på data hade man kunnat få

fram fiche, vilka hade kunnat ges en betydligt större spridning. Detta var kanske inte möjligt när arbetet startade, men är det idag och gäller den fortsättning som troligen är planerad.

PO.

SLÄKTFORSKARFÖRTECKNING

Genealogiska föreningens senaste ~~utgåva~~ släktforskarförteckning kom ut 1978. Det är troligen snart dags för nästa släktforskarförteckning. Olika regionala och lokala föreningar ger också ut släktforskarförteckningar. Det kan därför finnas anledning diskutera vad som skall vara med i en sådan förteckning, hur ett frågeformulär skall se ut och hur man kan få en större svarsprocent på utsända formulär - GF senaste släktforskarförteckning ger inte uppgifter för mer än drygt 20 % av medlemmarna.

Jag begränsar mig här till en kort diskussion kring de två första punkterna och redovisar det utkast till frågeformulär, som jag lämnat till ÖGF och som grundats på mitt utkast till enkät från hösten 1979 och vad som i GUT skrivits om släktforskarförteckningen (GUT 1979:1).

I GUT skriver Stålbom att han tycker idén med en släktforskarförteckning gällande hela landet är riktig medan en utgivning av regionala förteckningar vore olycklig. Jag håller kanske inte riktigt med om detta. Det väsentliga med släktforskarförteckningen bör ju vara att hjälpa till att skapa kontakt mellan de som forskar inom samma områden, vilket t e kan vara de som forskar inom ett geografiskt begränsat område, t e en socken eller de som forskar inom en viss släkt med ett egenartat släktnamn. Även för de senare kan det ofta vara nödvändigt med en geografisk knytning, vilket också Stålbom påpekar. Hur många släkter Bergman finns det t e inte inom landet ?

Att den geografiska knytningen är viktig visar t e Peter Olaussons och Göran Stålboms utlägg i SoH 1980: 1-2, med vilket man siktar till att samla alla som är intresserade av ett visst härad för att göra en intresseinriktad släktforskarförteckning i stället för en som täcker alla släktforskare som bor inom ett visst område, ev inom hela landet.

Skulle man gå vidare på Olaussons

och Stålboms idé, skulle man till en början få en rad forskarförteckningar inriktade på olika härader i hela landet, kanske också släktnamnsinriktade forskarförteckningar, t e en för alla som forskar i släkter med släktnamnet Bergman, och även t e förteckningar över de som forskar angående vallonsläkter, invandrare, olika hantverkare m m. För att upprätta dessa olika intresseinriktade forskarförteckningar krävs engagemang och tid hos ett antal personer för varje intresseinriktning. I en del fall finns detta säkerligen, men i många fall finns ingen som är villig att ta initiativ. För dessa senare kan det då vara bättre att man i allmänna forskarförteckningar tar in uppgifter, så att sortering sedan kan ske efter de geografiska och andra indelningar, som kan anses behövliga. Om man sedan vill göra en förteckning över hela landet eller ett antal för i olika regioner av landet bosatta personer är närmast en teknisk/organisatorisk fråga, som gäller hur insamlingen av uppgifter kan ske på effektivaste sätt. Det viktiga blir att sorteringarna i de olika förteckningarna görs på likartat sätt. Varje regional förening skulle t e kunna svara för de inom sitt område boende.

Förutom kontaktskapandet vad gäller intresseområden kan även annat vara av intresse i en forskarförteckning. Uppgift om antavle eller släktavleforskning är av intresse, då det anger helt olika typer av forskning. I ena fallet söker man anor långt bak i tiden medan man i andra håller till inte bara på 1800-talet utan även i nutid. I förra fallet kan man vara intresserad av äldre arkivalier utanför kyrkböckerna, medan man i senare ofta kan ha stort intresse för pastors-expeditioner och nutida personregister som t e SPAR. För det förra fallet kan det vara av stort värde att även ange de olika källtyper forskaren har använt och är bekant med.

Mitt utkast till frågeformulär - som jag försökt utforma mot bakgrund av det sagda - följer på nästa sida. Det vore roligt om någon hade en kommentar - naturligtvis går det att få fram ett bättre formulär.

Beträffande tryckkostnader borde det vara dags att fundera över databehandling av materialet med åtföljande mikroficheframställning i stället för framtagning på papper. Hela släktforskarförteckningen från 1978 går ledigt att få in på ett enda mikrofiche. Hela bearbetningsarbetet med sorteringar, utskrifter och senare uppdateringar lämpar sig utomordentligt väl för datorbearbetning.

PO.

KÄRVARE TIDER FÖR SLÄKTFORSKARNA

Häromdagen femdubblades här i Linköping avgiften för lån av mikrofilm från annat bibliotek. Tidigare fick man betala 3 kr för lån av fem filmer från samma bibliotek, nu får man betala 3 kr per film, dvs 15 kr för samma fem filmer. Detta är naturligtvis överkomligt för de flesta, men visar på den tendens till ökad avgiftsbeläggning av tjänsterman i ett allmänt kärvare ekonomiskt klimat kan förvänta sig. I dagens tidning står att landsarkivet i Vadstena måste spara och blir tvunget att dra in två tjänster. Det dröjer kanske inte länge innan avgifterna ytterligare höjs på biblioteket och kanske nya tillkommer t e för lån av läsapparat eller för forskning vid lands- och andra arkiv.

I Linköpings kommun genomfördes den 15 oktober 1980 en informations- och diskussionsdag om utveckling och radionalisering inom kommunen med förvaltningschefer m fl som deltagare. Från denna dag har utgivits en rapport som bygger på de genomgångar som då ägde rum. Den har fått rubriken "Linköping inför det kärva 80-talet". Av särskilt intresse för oss släktforskare är vad som sägs under rubriken "efterfrågan på kommunala tjänster" Här tar man som exempel upp släktforskning och ställer frågan "Skulle släktforskningen ha lika stor omfattning om varje interurbanlån debiteras låntagaren med den verkliga kostnaden, som är minst 90 kr per interurbanlån? Skall Andersson via sin skattsedel betala för att Svensson skall kunna följa sina förfäder till 1700-talet? Här är det inte fråga om solidaritet med de sämst ställda utan enkelt uttryckt att Andersson är med och betalar Svenssons hobby."

Varför man just valt släktforskning som måltavla vet jag inte, måhända är det för att man förväntar sig minst protester från denna grupp. Man skulle lika väl kunna byta ut släktforskning mot bokutlåning eller musiklyssning på biblioteket och interurbanlån mot lån och ställa samma fråga och påstående eller gå över till något annat område utanför bibliotekens värld, t e till idrottens och formulera motsvarande fråga och påstående. Vad menar man förresten med solidaritet med de sämst ställda - skall dessa utestängas från möjligheterna till

SLÄKTFORSKARFÖRTECKNINGEN 1981

UTKAST.

Namn:

Adress: Telefon:

Jag bedriver

1. Antavleforskning

Proband/er (med geografisk knytning)

Följande socknar berörs i nämnvärd omfattning (med länsbokstav)

Förekommade släktnamn:

2. Släkttavleforskning

Stamfar/fäder (med geografisk knytning)

Följande socknar berörs i nämnvärd omfattning (med länsbokstav)

Förekommade släktnamn:

3. Släkttavleforskning knuten till gård (gårdsgenealogi)

Stamfar/gård/socken/län

4. Specialforskning gällande viss yrkeskategori (präster, soldater etc) eller av typ gårdshistoria, sockenhistoria, brukshistoria etc.

Kategori/tid/geografisk knytning

5. Specialforskning gällande emigranter eller immigranter

Kategori/land/tid

Av arkivmaterial har jag utöver kyrkböcker utnyttjat följande typer (bouppteckningar, domböcker, jordeböcker etc)

Jag har skaffat följande egna mikrofilmer:

Jag har tagit fram personregister till följande arkivhandlingar:

Mina forskningsresultat har jag hittills redovisat på följande sätt:

Jag tillhör följande släktförening:

Min släktforskningsaktivitet är idag hög - måttlig - ringa - vilande.

I min forskning har jag mest saknat följande hjälpmedel:

Övrigt:

SKRIV TYDLIGT. VID BEHOV ANVÄND BAKSIDAN.

släktforskning genom höga avgifter ?

I rapporten fortsätter man och säger att kommuninvånarnas efterfrågan på kommunala tjänster - om de visste vad de verkligen kostade och var tvungna att betala det privat vid utnyttjandet - måste klarläggas. Något osammanhängandesäger man sedan att nya grepp måste prövas i större utsträckning och anger som väsentliga punkter

- höjning av avgiftsfinansieringsgraderna inom de verksamheter, som inte har med solidaritet mellan människor att göra. Då erhålls en efterfrågan som är mera anpassad till verksamhetens kostnader än idag.
- överflyttning av driftsansvaret till utnyttjarna. Detta kan ske områdesvis eller sektorsvis. Åtgärder av detta slag stärker människornas sammanhållning, alienationen i samhället minskas och driftskostnaderna för kommunen minskar.

Dessa tongångar kan man säkert höra från kommunalt håll inte bara i Linköping utan även på många andra platser i landet idag. I första hand bör vi naturligtvis tala om för politikerna att släktforskning är en verksamhet som har med solidaritet att göra och utveckla vad släktforskning är och vad den ger sin utövare och dess betydelse som hjälpmedel i historisk och medicinsk forskning. Men vad skall vi göra om politikerna bestämmer sig för att de tjänster släktforskarna nyttjar skall avgiftsbeläggas till sin fulla kostnad eller försöker få en överenskommelse med oss släktforskare att vi själva skall ta över driftsansvaret för de tjänster vi utnyttjar ? Är vi starka nog att göra en insats eller skall vi bara sjunka ihop av hopplöshet ? Höjs interurbanlåneavgiften till angivna 90 kr, så försvinner väl alla sådana lån, det blir billigare för den enskilde att köpa en egen rulle från RA. Samarbete mellan släktforskarna syftande till inbördes lån, ligger då nära till hands. De olika släktforskarföreningarna skulle kunna ta över bibliotekens roll som förvaltare och förmedlare av filmrullar, vilket skulle ge kommunerna minskade driftskostnader. Detta skulle stämma med den andra punkten om överflyttning av driftsansvar till utnyttjarna. En sådan överflyttning förutsätts ske genom överenskommelser mellan kommun och utnyttjarna, vilket borde leda till att bibliotekens filmer får disponeras av nyttjarna, dvs släktforskarna, för deras förmedlingsverksamhet och att kommunen lämnar bidrag till nyinköp. Skulle släktforskarna på detta sätt bli tvungna att ta

över verksamhet, måste starka krav ställas på att genomföra de rationaliseringar som är möjliga, varvid en snabb övergång från rullfilm till mikrofiche kommer i främsta rummet. Det är mig inte bekant om biblioteken försöker driva på en sådan utveckling idag.

Detta är än så länge bara funderingar med anledning av de propåer som förs fram på kommunalt håll, men det ligger säkert så mycket allvar i detta att vi såsom släktforskare har anledning att börja fundera.

PO

Efter denna allvarligare artikel kan det vara roligt att höra om vad som med stor entusiasm görs för oss släktforskare uppe i Skellefteå, där Stig-Henrik Viklund tagit initiativ till en arkivserie där han samlar arkivmaterial av personhistoriskt intresse för Skellefteåbygden.

ARKIVSERIE FÖR FORSKARE

I det sedan 1977 inrättade personhistoriska arkivet för Skellefteå Museum finns en speciell serie - benämnd PASSM - som jag tänkte berätta något om. Denna serie arkivmaterial påbörjades i oktober 1979. Den innehåller i skrivande stund (februari 1981) 54 nr. Antalet volymer är 64. PASSM (= Personhistoriska Arkivet, Stiftelsen Skellefteå Museum) består för det mesta av kopior av original eller avskrifter samt i liten utsträckning av originalutskrifter.

Starten

Varför kom denna serie inbundna böcker igång ? Tyckte själv att det fanns både på museet och annorstädes material, som kunde samlas så att det var tillgängligt för person-, släkt- och hembygdsforskaren. En slags komplettering till vad som fanns i folkbiblioteket, pastorsexpeditionen eller tingshuset. (Numera måste jag tillägga andra institutioner såsom Landsarkivets registreringsbas i Ramsele). Målsättningen var då - och är fortfarande - att berika sådant material forskaren kan ha användning för - topografiskt med tyngdpunkten för den norra delen av Västerbotten - Arvidsjaur och Arjeplog. Den personhistoriska

anknytningen måste finnas.

PASSM-serien påbörjades anspråkslöst med bl a kopiering utav avskrifter avseende prosten K A Fellströms släktutredningar. Maskinavskriften hade utförts redan 1974 - och faktiskt funnits tillgänglig i 3 pärmar. Nu blev det inbundet i 5 volymer. Ur pärmarna tar man fram önskade kopior.

1980 - "det gyllene året"

Sedan i april 1980 har serien utvecklats oerhört snabbt. Av Bertil Lindqvist i Umeå har museet erhållit deponerat "kyrkoarkivaliskt" material, vilket till stora delar kopierades under 1980. Kopiorna - som alltså ingår i PASSM - består utav födelse- och dopböcker, lysnings- och vigselböcker samt inkomstsidorna av fattigvårdsräkenskaperna gällande Skellefteå landsförsamling i maskinavskrift.

Ramsele registreringsbas (se även DIS-meddelande 1980:2, s 20) har bidragit med ett personregister till lysnings- och vigselboken, ett släktnamsregister till Fellströms utredningar samt ett ortnamsregister till Västerbottens läns domböcker 1635-1736. Ramsele-register har förvärvat genom inköp. Som exempel kan jag ange ett register till Arvidsjaurs församlings flyttningsattester 1779-1886.

År 1979 erhöll museet ett släktforskararkiv som tillhört en dövtumskonsulent vid namn Knut Lundberg. Delar av arkivet hann under 1980 ingå i serien PASSM; ett domboksregister åren 1700-1737, avskrift av mantals- och bågaskattelängden för år 1606 samt ur Älvsborgs lösen 1613:51. Och en utredning av Lundberg "Antavla för syskonen Skog från Umeå".

Eget material av intresse togs fram i ljuset. Några ämnen: Om gästgiverier och skjutsstationer, besiktningsslängder för salpeterlador samt om nödåren 1867-68. Det gjordes en ny avskrift av en avskrift rörande Älvsborgs lösen 1571:16. Och diverse släktutredningar spridda lite varstans sammanställdes i en volym.

Hur arbetet bedrivs

Som synes är det rätt mycket kopierande. PASSM har ju framtagits för att forskarna kan använda volymerna. Och det vågar man inte låta dem göra om det gäller original. Min huvudsakliga arbetsuppgift ligger på bibliotekssidan. Därför kommer mitt arbete med personhistoriska arkivet i andra hand. Under 1980 märktes det ändå icke...

Vad sker förutom kopierande? Ja, man får försöka ha kontakt med institutioner och enskilda forskare som på något sätt kan bidra till PASSM:s tillväxt. Ramsele har nämnts - men det finns andra. En utredning av Svante Lundell, "Lövångersättlingar i Finland I-XIV", erhöles genom gåva. Museet fick i ett arbetsbyte med Skellefteå landsförsamlings pastorsexpedition kopior av både "gamla" och "nya" arkivförteckningen över dessa kyrkoarkiv.

1981 - och sedan?

Femton volymer har redan under 1981 utförts. Beväringss- och landstormslistor för Byske har kopierats. Personregister över bouppteckningar i Skellefteå, Lövånger och Burträsk tingslag har inköpts utav Landsarkivet i Härnösand. (Dessa register har funnits i Umeå i flera år - utan "vår" vetskap). Eget material rörande nödhjälpsdistrikten och om Lejonströmsbron finns nu kopierat.

Sex anteckningsböcker ur Knut Lundbergs släktforskararkiv ingår i ett samarbete med Landsarkivet i Härnösand. Ramsele håller på att renskriva efter kopior av dessa anteckningar, som är en slags beskrivning över husbönderna i Skellefteå storsocken före omkring 1760, vilket är utfört i en "husförhørsmodell". För att Ni läsare skall få ett begrepp hur det är uppsett kan bifogade översikt rörande Medle 2 vara en hjälp. I den ursprungliga uppställningen fanns även "Dombok år/fol." Detta har tagits bort. Bör tillägga att Knut Lundbergs anteckningar innefattar även soldatrotarna - vilket kommer att bli den sista volymen.

Framtidsplaner? Utöver fortsättningen utav samarbetet med Härnösand och Ramsele kan nämnas följande: Kopiering av resterande nödhjälpsdistrikt. För både släkt- och hembygdsforskaren ett oerhört värdefullt material. Planer för bildande utav en släktforskarförening har funnits sedan 1979 - nu lär det nog bli verklighet? En av punkterna bör väl vara att medlemmarna samverkar med museet - och kommer med bidrag till PASSM-serien. Speciellt rörande Burträsk och Lövånger är det magert... En alltmer uppsökande verksamhet måste nog förekomma för att få tag i olika utredningar.

Stig-Henrik Viklund

Exempel på uppställning i Knut Lundbergs anteckningar
 rörande husbönder i Skellefteå storsocken förs cirkring 1760.

Skatte 3:4
 Roten 75 Orre

Medle 2

214

Mtl åren	Man o hust namn	Född år	Död år	Från	Barn	Född år	Till	Anm. el kort re- sumé av domboks- uppgifter.
1606	Nils Anders- son Skrädd							
1613	Mårten Nils- son		1653					1653 års kyrkräk- n:ger test eft fader
1629 -1643	hustru Brita							
1647- -1679	Nils Mårtens- son g. ----- g. -----	1621			Johan Elisabet Olof		se ned se 558	Nils M: vanvet- tig och utfattig 1675 R sold Orre barn lös. g med Brita Andersdotter, se- nare g m Jacob Joh. sid 216
1680 -1709	Johan Nilsson g. ----- g. -----	1656	1731		Anders Lisbeta		se ned	
1714 -1718	Anders Johansson Buur g.		1717	sid 496	Mats Mareta	1716 1713	sid 43 g. sid 224 g.	1741 1735
1719 -21	Mareta Matts- dotter	1685	1758	se ned sid 180	Johan Nils	1715 1718	se ned sid 235 g.	1742, 1763.

FÖRSTA SKRIFTEN I GENEALOGISK UNGDOMS
 NYA SKRIFTSERIE

Återigen en frisk fläkt från Göteborg och Genealogisk Ungdom. Det är roligt att se deras framåtanda. Man har på kort tid fått fram ett trevligt medlemsblad, man har startat en skrift Svenska Antavlor och nu kommer den första skriften i en ny skriftserie. Den nya serien är avsedd för längre släktuppsatser, uppsatser om hjälpvetenskaper till genealogin samt mera allmänt hållna uppsatser om någon speciell sorts urkund.

Det första numret i den nya serien är ägnad kategorin släktuppsatser. På 52 sidor redovisas släkten Berg från Söderhamn. Författare är Nils Hård af Segerstad - känd från både GUT och SoH.

Släkten Berg redovisas i en översikts-
 tablå med hänvisningar till tabeller. I tablån redovisas 5 generationer från stamfadern Anders Ersson Berg, född år 1700, till Gabriel Ernst Viktor Berg, född 1843. Totalt är det 8 tabeller som redovisar stamfadern och 43 ättlingar.

Släkten har som titeln anger stark anknytning till Söderhamn. Av de 43 ättlingarna är 32 födda i Söderhamn. Andra födelsorter är Östersund, Falun, Stockholm, Övergran och Gudmundrå. Några har emigrerat till USA, en har försvunnit i Karelen i Finland.

Tabellerna har genomgående följande uppställning:

1. Familjefadern med födelse- och döduppgift.

2. Övriga biografiska uppgifter om familjefadern.
3. Uppgifter om giftermål
4. Uppgifter om barnen.

Nästan alla gifta söner har fått egen tabell och redovisas endast kortfattat i föräldrarnas tabell. Övriga barn redovisas mera utförligt med funna biografiska uppgifter. I två fall har de biografiska uppgifterna varit så omfattande att de brutits ut och placerats separat efter tabellerna.

En omfattande forskning har gjorts i källor utanför de vanliga. Redan i inledningen redovisas hur författaren gått tillväga och funnit uppgifter på olika håll. Funna uppgifter återfinns inte bara i tabellerna utan även i fotnoter - tillsammans 62 st - som upptar 9 sidor i slutet av skriften. Allra sist finns ett personregister omfattande nära 400 namn.

En släktredovisning kan göras på många olika sätt. Det är tacknämligt att redaktionen för denna serie - åtminstone inte än - spikat stränga regler för släktuppsatserna utan att olika och nya grepp kan prövas. Speciellt kanske man ser fram mot redovisningen av bonde-släkter och gårdsanknutna släktredovisningar som ju diskuterats livligt i GUT.

Redovisningen av släkten Berg är så vitt jag förstår dock ganska traditionell. Släktredovisningen knyter an till ett släktnamn, men har också en stark ortsanknytning. Redovisningen har sin styrka i de många uppgifter - stora som små - som tagits fram om de olika personerna.

Några personliga tyckanden. Jag skulle gärna i tabellerna ha placerat giftermålsuppgifterna omedelbart efter uppgifterna om familjefaderns födelse- och död, så att alla uppgifter av denna typ hålls samman. Mellan dessa uppgifter och barnen kan sedan tas övriga biografiska uppgifter. Dessa får dock inte bli alltför dominerande i tabellerna. Det är då bättre att man hänvisar till separata, senare sammanställningar, vilket ju också gjorts för två av barnen. En annan sak jag funderat över är varför inte normerna för datumskrivning tillämpas. Ett datum skall ju idag skrivas t e 1981-03-10 och inte 1981 10/3. Förr eller senare blir man tvingad gå över. Dödsorsaker har ibland tagits med. Jag är tveksam om det lämpliga att göra detta i en sådan här framställning. I inledningen hade jag förväntat mig mer av en allmän introduktion till släkten och uppgifter om varför arbetet genomförts -

är författaren en av ättlingarna ?

Genealogisk Ungdom är att gratulera till en ny fjäder i sin hatt.

PO

SKOTTAR I SVERIGE

GF har i Stockholm påbörjat en serie föredrag för att stimulera invandrarforskningen. Det första i denna serie hölls i mars, då major Ernst Bratt berättade om "Skottar i Sverige" och den skotska förening som finns "The Caledonian Society of Sweden".

Tre invandrarperioder kan urskiljas:

1. Under och före 30-åriga kriget, då många officerare och soldater kom hit för att gå i svensk tjänst. I Gustaf II Adolfs armé fanns 20000 skottar. Samtidigt med krigarna kom många civila skottar - handelsmän.
2. Efter slaget vid Colodon 1746, då situationen i Skottland radikalt förändrades kom många skottar över till Sverige.
3. I samband med industrialismens utveckling kom i mitten av 1800-talet ett stort antal skottar till Sverige, som då sågs som landet med de stora naturtillgångarna.

Major Bratt uppehöll sig vid den första invandrarperioden och berättade om de officerare som kom över hit och sökte tjänst hos Gustaf II Adolf, men berörde även de skottar - krigare - som redan på Erik XIV och Johan III:s tid fanns här.

Erik Spens är en av ättlingarna till en skotsk officer som tjänstgjorde hos Gustaf II Adolf. Han berättade bl a att två skotska regementen varit förlagda i Sverige vid denna tid, ett i Kalmar och ett i Åbo, samt något om sin forskning på släktnamnet Spens i arkiv runt Östersjön. Från åtminstone det i Åbo förlagda regementet finns i krigsarkivet även manskapslistor.

PO.

KORTA NOTISER

ABC 800, en efterträdare till ABC 80 beräknas komma ut i handeln under efter sommaren. Den har samma mikroprocessor som ABC 80 med 8 bitars ordlängd. Programmeringsspråket är utökat, 24 k Basic. Internminnet är dubbelt så stort som på ABC 80 och kommer att kunna utökas till 64 kbyte. På skärmen får nu plats 80 tecken per rad mot 40 på ABC 80. Skrivminnen på 300 kbyte, 1,2 Mbyte och 2 Mbyte kommer att finnas. Priset kommer att ligga på omkring 35000 för komplett anläggning. Grundenhetens pris uppskattas till omkring 13000 kr.

Amerikanska firman Intel har tagit fram 3 små kiselbrickor på vilka ryms centralenhet till stordator jämte in- och utmatningsenhet till minnen och kringutrustning. Mycket programvara är inbyggd i kiselbrickorna bl a systemprogramvara. Nya högnivåspråket ADA används. Ordrlängden är 32 bitar. Priset anges till omkring 7000 kr, men väntas inom några år sjunka till omkring 1000 kr. Denna uppgift visar klart vilken kraftig utveckling som är på gång.

Halvledarminnen - som används i datorns internminne - kommer 1985 att kunna tillverkas för 1 Mbyte enligt en intervju i Modern Elektronik med en japansk utvecklingschef. I dag tillverkas sådana för 64 kbyte i stora serier och om ett par år räknas med att tillverka sådana för 256 kbyte. Det som används i ABC 80 är på 16 kbyte.

Det är full fart på systemarbetet vid Demografiska Databasen i Stockholm.

Karl XII officerare av Adam Lewenhaupt som häromåret kom i nytryck, var med i årets bokrealisation till ett pris av 117 kr. Den blev snabbt slutsåld.

En intervju med Sture Allén, som står för den på annan plats recenserade förmamnsboken publicerades av Sv D 1980-12-19. Han lagrar all text till den nya Strindbergsutgåvan i datorminnen - 7 miljoner ord - för senare bearbetningskanske även förmamnsbearbetning.

I Jönköpings Hembygdsförbunds medlemsblad "Hembygdsförbundet informerar" omnämns vår skrift Släkt-Forskar-Nytt utförligt.

På universitetsbiblioteket i Linköping hade ordnats en stor kartutställning 1981-03-02 till 03-14. Där visades bl a Aska samt Kullerstad-Skärblacka

hembygdsföreningar gamla kartor och dokument liksom lantmäterienheten vid länsstyrelsen i Linköping. Jag såg bl a kartor från 1635 som Aska ställde ut och synerätsprotokoll från augusti 1776 - Gullbergs och Bobergs häraders dombok från 1776.

Släktforskning och datorer tas upp i Svenska Dagbladet 1980-12-10. Man gör ett besök vid demografiska databasen i Umeå.

Släktforskning och landsarkivet i Vadstena tas upp av ett flertal tidningar med anledning av landsarkivets lokalsituation, som idag är helt ohållbar både med tanke på arkivalierna och personalen. I GHT 1981-02-06 ägnas landsarkivet en helsida under rubriken "Viktiga handlingar förstörs av fukt" liksom i Sv D, där rubriken är "Slottet gömmer en guldgruva". Helsingborgs Dagblad har en artikel 1981-02-15 med rubriken "Landsarkivruttnar bort och stoppar bl a släktforskning" Tidningen Vi nr 9 1981 har en artikel med rubriken "Här multnar historien - mikrofilmning brådskar". I anslutning härtill har Vi också en artikel "Allt fler söker sina rötter" och lämnar en stor anslutningstavla som bilaga.

I vår bostad nr 1 1981 finns en artikel "Så finner Du Dina rötter" där jämtländska förhållanden tas upp.

Kopior av mikrofiche kan nu rekquireras från Statistiska Centralbyråns arkiv och landsarkivet i Lund, i förra fallet med husförhörslängdsutdrag 1860-90 och i andra fallet kyrkböcker.

En förteckning över mikrofilmer över kyrkoarkiv i Finland har getts ut av riksarkivet i Finland - riksarkivets publikationer, Helsingfors 1974.

Från Sigurd Nylund i Vasa i Finland har jag fått ett utkast till numreringsplan för alla personer från forntid till nutid. Han ger var och en ett identifieringsnummer. De äldsta får låga nummer och sedan byggs numren på och blir längre generation för generation. Är det någon som har några synpunkter?

Inventering av gravstenarna i Skänninge Vårfrukyrka har genomförts av Gunnar och Karin Rörby. En lång artikel härom finns i Östgöta Correspondenten 1981-01-02.

PRESSGRANAR

Genealogisk Ungdoms tidskrift - GUT har utkommit med nr 4 för 1980 och nr 1 för 1981. Varje nummer omfattar 28 sidor.

I nr 4 har Lars Ericson en intressant artikel om ett material rörande de danska krigsfångar i Vadstena 1711, som han funnit i Kammarkollegii arkiv. Håkan Skogsjö berättar om en lapp som dykt upp i en lumpbod i Stockholm för några år sedan med anteckningar om den Baggeska släkten, nedskrivna under 1700-talet och början av 1800-talet. I en längre släktartikel berättar Nils Hård af Segerstad om släkten Stenswed från Hälsingland. I övrigt återfinns kompletteringar till en tidigare släktöversikt, recensioner och släktforskarpresentation mm.

I nr 1 kommer Lars Ericson med en artikel om stadsskrivaren Eggert Mattson och Stockholms stads tänkeböcker år 1620. Stig Henrik Viklund har varit i Jakobstad och skriver om den staden och vad den har att erbjuda en släktforskare. Erik Spens skriver om adelskalendern. Håkan Skogsjö har en avslutande debattartikel om "den agnatiska ordningen" I övrigt finner man bokrecensioner, släktforskarpresentation mm.

Skånegenealogen har kommit med nr 1 1981. Den omfattar 23 sidor med intressant innehåll. Skråarkivalier för Skåne har inventerats och redovisas. Man får förteckningar över vad som finns av Skånska skråarkivalier på Nordiska Museet i Stockholm, i Lunds landsarkiv, i Ystads fornminnesarkiv och Malmö stadsarkiv. Skråhandlingar finns också på Helsingborgs museum, Landskrona museum och Kulturen i Lund. Bra. I numret redovisas också ett kronologiskt namnregister till Råby vigselbok 1689-1800 på omkring 250 rader (personer). Det är bra att få spridning av sådana här uppgifter genom publicering. Hade de matats in på dator hade man också lätt kunnat få gårdsregister, personregister etc. I en längre artikel "Rötter i Medeltiden" redovisas väpnarsläkter under senmedeltiden. En lång spalt med frågor återfinns mot slutet. Man hittar också några uppgifter om dödsorsaker. Två bokrecensioner - Barbro Edlunds "Ofrälse studenter i Lund utanför nationsindelningen 1710-1814" och Berit och Hans Frids bok "Rätt och snett på Söderslätt" Men varför saknas ISSN-nummer ?

Släkt och Bygd heter medlemsbladet för Jakobstads släktforskarförening i Finland. Föreningen har 160 medlemmar och ger ut skriften en gång om året. Årets SoB kom ut i december och var den 24:e i ordningen.

Den omfattar 88 sidor och har ett innehåll som är värt att se närmare på.

En allmän artikel om släktforskning av Göran Sundholm med titeln "Spännande fritidssyssla att spåra sina förfäder" inleder. Föreningens sekreterare Ines Kass tar sedan till orda och berättar om "Storkåll hemman och släkt under 150 år". Hon börjar 1570 och går fram till 1720-talet och "den stora ofreden". Medlemmar av släkten Storkåll, som bott på detta hemman redovisas i tabeller, som görs levande med hjälp av citat ur domböcker. Ättlingar till några av dem som överlevde den stora ofreden är kända och till dessa hör författarinnan. Ättlingar till andra finns troligen, men är ännu okända. I nästa artikel berättar Johan Appelqvist om upptäckter han gjort beträffande de äldsta leden i sin släkt. Under lång tid har han sökt sin förfader Adolph Jonaeson i Österbacka härkomst och även bett sina goda släktforskarvänner att hålla utkik. Efter att ha varit en olöst gåta i många år hittar en av vännerna en uppgift i Nedervetil kyrkbok och efter ytterligare några månader kommer en annan med uppgifter ur Lappfjärds vigselbok. Sedan kan Adolph Jonaesons härstamning kartläggas. Det visar sig att han kom från Våmhus, Mora socken i Dalarna och att hans far hette Jonas Olofsson och var född i Stockholm år 1727. I tabellform redovisas sedan de funna uppgifterna om de två äldsta släktmedlemmarna och deras familjer.

Den längsta artikeln gäller ättlingarna till Simon Mattson på Brask hemman i Larsbo och omfattar 27 sidor. Den är skriven av Paul Andersson och har rubriken "Brask hemman i Larsbo" och underrubriken "Efter stora ofreden". I 33 tabeller är Simon och hans ättlingar redovisade. Härtill kommer en redovisning av Simons förfäder 6 led bakåt. Den siste i släkten flyttar från hemmanet år 1869. En ny familj flyttar in, vilken jämte ättlingar redovisas i ytterligare 3 tabeller. I nästa artikel berättar Ewert With om hur han sökt efter kofferdikapten Hans Portin och hur han till sist funnit flyttningsbetyg för honom och hans son Edvin och därigenom lyckats kartlägga denna familjs öden i Norra Finland från år 1824.

Redovisning sker i två tabeller och med bild av Hans Portins gravsten i Uleåborg.

I följande artikel förflyttas vi till soliga Californien och jordbävningens San Francisco i sökan efter två emigranter, varav den ena blivit dödförklarad hemma i Finland år 1880. Denne visar sig ha blivit amerikansk medborgare 1883 och ha avlidit först 1925. Författaren - Johan Appelqvist - redovisar hur han sökt efter dessa sin fars morbröder i Amerika och bl a fått fram uppgifter från vallängder för San Francisco 1888 och 1896 samt invånarregister (city directory) för samma stad 1892, 1893 och 1904 samt beskrivningar över jordbävningen 1906 och den åtföljande vådelden, som svepte över staden. Även dödsattester har erhållits och uppgifter om att sökt person ej finns med i staten Californias dödsregister 1905-51. Artikeln har rubriken "Spelman Pettils söner i Kalifornien".

En intervju med en 90-åring följer sedan. Med utgångspunkt från bilder i ett gammalt familjealbum berättar 90-åringen gripande om sin närmaste släkt. Britta Holmlund har skrivit och artikeln har fått rubriken "Ett gammalt familjealbum" I "Några Bybeskrivningar" redovisas uppteckningar från handlingar ur Lantmäteristyrelsens arkiv i Helsingfors från 1750 och skattdödsprotokoll från 1751 ur en kommunstyrelsens arkiv gällande några av byarna.

Pär-Erik Levlin, som var med på GF cirkelledarkurs i Lunnevad i höstas har skrivit om ättlingarna till soldaten Henrik Juthman, som redovisas i 4 tabeller.

Den sista artikeln behandlar Henrik Christensson-Tarvonen-Påfvells släkt. Den redovisar ättlingar till denna person, f 1679 i 21 tabeller. Författaren är Ines Kass.

Det har varit roligt att gå igenom detta nummer av SoB. Artiklarna visar vad man kan åstadkomma i en liten, men aktiv släktforskarförening, där medlemmarna inte bara forskar utan även redovisar sina resultat och berättar om hur svårigheter i forskningen övervunnits. Intressant är att se att man i så stor utsträckning valt att berätta om "ättlingarna till" och den starka gårdsanknytning framställningarna fått.

Skriften är tryckt i offset och har fått ett trevligt utförande. Om man skulle önska sig något vore det väl en komplettering av släktöversikterna med skisser - en bild säger mer än tusen ord. Detta behöver inte kosta något extra eftersom man redan har offsettryck. SoB säljs genom Jakobstads bokhandel och kostar Fmk 12.50.

Släkt och Hävds senaste nummer, nr 3 1980 omfattar inte mindre än 110 sidor och är därmed den omfattarrikaste av våra släktforskartidningar och skrifter. 70 av dessa sidor ägnas artiklar medan resterande 40 åtgår för verksamhetsberättelser, kompletteringar och rättelser till genealogiska arbeten, frågor, recensioner mm. Nya medlemmar tar inte mindre än 8 sidor. Av artiklarna behandlar två allmänna släktforskningsfrågor såsom släktforskning vid Stifts och Landsbiblioteket i Linköping samt läsning av mikrofilm medan återstående tre behandlar släkthistoria. Av de senare fäste jag mig särskilt vid Bertil Thunbergs artikel om Pehr Pehrsson i Ishult som jag tyckte var trevligt skriven. I den får man följa Pehr och hans hustru Annica genom livet. - Men vart tog ISSN-numret vägen i detta nummer?

Södertäljeprobanden har utkommit med inte mindre än 3 nummer i år, nr 21, 22 och 23 - ett i månaden. I numren - som inte är så tjocka - 4-6 sidor - tas huvudsakligen upp föreningsangelägenheter, kallelser till möten, redovisning av nya medlemmar, ekonomisk redovisning till årsmötet, plan för årets möten samt några smånotiser och en och annan artikel. Skojiga teckningar flyter in här och där - trycket är offset. Av intresse är att se att man startat en grupp som tar upp datateknik, att man har börjat att hyra ut sin mikrofilmsläsapparat till dem som vill sitta hemma och se sina filmer och att man efterlyser tillägg till sin forskarförteckning, så att man kan göra om 1980 års förteckning till 1981 års. Under vårsäsongen 1980 hade man 14 möten och lika många planeras för våren 1981. Det verkar som om man hade trevligt på sina möten. I nr 21 fanns en trevlig artikel av Folke Johan Ragnar Olsson om varför han började släktforska.

PO.

FÖRTECKNING ÖVER EMIGRANTER FRÅN ÖSTERGÖTLAND 1851-60

Elisabeth Thorsell har gjort en avskrift av passjournalerna som infördrades av tabellverket från länsstyrelsen i Östergötland 1855 och 1860. Som källa har använts de mikrofilmer som finns på dessa avskrift-

er.

Förteckningen omfattar ca 800 personer och är uppställd årsvis med personuppgift och uppgift om hemsocken. Uppgift om emigrantland har endast utskrivits då detta inte varit Nordamerika. Utskriften är snyggt gjord och inlagd i plastomslag med blå baksida. Den kan fås från Elisabeth Thorsell genom att betala in 30 kr på hennes postgiro nr 665529-4, adress Linköping.

Tillkomsten av en avskrift som denna och det intresse den väckt visar att det inte alls är tillräckligt med enstaka exemplar på något arkiv, släktforskarna vill inte nöja sig med att alltid vara tvungna att åka till arkiv för att få någon uppgift, de vill ha möjlighet att få hem åtminstone avskrifter av dokument.

PO

LÄSEBOK FÖR SLÄKTFORSKARE

av Henrik Anderö har nu kommit ut i en andra upplaga. I denna har rättats några fel som fanns i första upplagan. För de som har denna kan det vara av intresse att veta vilka felen är.

s 14 Näst sista stycket skall börja med Diakritiska ej Diakritiska.

s 24 Jan.28, rad 4 skall börja med Coopvaerdie och sluta med Caup vaer-. Samma fel återkommer i facit.

Sept.2: rad 4 skall vara rad 5.

s 36 Gårdsnr 2 skall vara Gårdsnr 3.

s 47 "Katekismilängd---": ordet "efter" bör vara "effter", förkortningen "H:n" bör vara "H:ro".

PERSONREGISTER TILL FÖDELSELÄNGD FÖR DALS ED

De två försöksfiche som vi gjort med personregister till Dals Eds födelsebok 1706-1725 kan fås från föreningen till ett pris av 25 kr per styck. De innehåller återbildad längd jämte barn, faders-, moders-, fadders-, gårds- och totalregister, det senare både på förnamn och efternamn. Sänd in beloppet på föreningens postgirokonto 14033-5.

PERSONREGISTER TILL FÖDELSE-, VIGSEL OCH DÖDLÄNGD FÖR TÖFTEDALS SOCKEN

Mikrofiche med kombinerade register till Töftedals första kyrkbok, 1706-1767 håller på att tas fram. Det blir två fiche, som tillsammans innehåller närmare 400 sidor med register inklusive återbildade längder. De båda fichen kan rekvireras från DIS och kommer att kosta 25 kr per styck. Beloppet kan sättas in på föreningens postgiro nr 14033-5.

Möjlighet finns att ta fram hela eller delar av detta register på papper om någon är intresserad. Detta blir dock väsentligt dyrare än fichen.

SLÄKTFORSKNING I NORDVÄSTRA SKÅNE OCH DATORN SOM MEDIUM

är titeln på den första skriften i föreningens nya skriftserie. Den är skriven av Karl Johan Roslund i Nyhamnsläge. Han berättar om sin släktforskning, varför han valde att föra in datorn som hjälpmedel och hur denna passats in i hans arbete. Skriften följer med detta meddelande i första utsändningen, men får sedan rekvireras från föreningen och kostar då 25 kr per styck, vilket kan sättas in på postgiro 14033-5. De som får den i första utsändningen behöver inte betala något för skriften.

MEDLEMSAVGIFTEN

i föreningen är 40 kr i år. Avgiften betalas in på föreningens postgiro 14033-5. För de - institutioner och liknande - som vill prenumerera är priset samma.

SEKRETERAREN MEDDELAR

att förra årets meddelanden är slut - inga exemplar återstår.

Någon tidpunkt för nästa meddelande är ännu inte fastlagd, men det bör komma senast i september. Det kan komma tidigare. En del material till detta nummer finns redan.

FÖRENINGENS ADRESS

är DIS c/o PO Bergman, Hjortrönvägen 89, 590 54 Sturefors